

Bilaterálna spolupráca v regionálnom a európskom kontexte

Cieľom mobilityných projektov bilaterálnej spolupráce v roku 2013 bolo najmä nadviazanie novej alebo zintenzívnenie už existujúcej vedecko-technickej spolupráce, a to použitím hlavne týchto nástrojov: príprava spoločných medzinárodných projektov; príprava spoločných publikácií a iných výstupov; aktívna účasť na konferenciách, organizovanie spoločných vedeckých podujatí; vzájomné využívanie prístrojovej a laboratórnej techniky; zbieranie výskumných materiálov a zapojenie doktorandov a/alebo mladých vedeckých pracovníkov (do 35 rokov).

Administráciou bilaterálnych vedecko-technických projektov je od roku 2006 poverená Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV). Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) vykonáva vo vzťahu k APVV riadiacu a koordinačnú činnosť, zabezpečuje proces prípravy a podpisu bilaterálnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci a riadi a koordinuje proces ich následnej implementácie. Nároky na štátny rozpočet, ktoré vyžaduje implementácia dvojstranných dohôd o vedecko-technickej spolupráci sú zahrnuté v rozpočte APVV na zabezpečenie dvojstrannej vedecko-technickej spolupráce. Celkový prehľad podpory zo strany APVV v rámci medzinárodnej bilaterálnej spolupráce za rok 2013 tvorí prílohu tohto materiálu.

Susedné štáty

Prirodzenou a dlhodobou prioritou v oblasti medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce je rozvoj dobrých susedských vzťahov, a to aj v širšom stredoeurópskom priestore. V centre pozornosti MŠVVaŠ SR bola aj v roku 2013 spolupráca v rámci krajín **Vyšehradskej skupiny** (V4). Sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR sa v tejto súvislosti zapájala najmä do stretnutí a prípravy podkladov zabezpečujúcich budúcoročné Predsedníctvo SR v rámci V4. Súčasne však prostredníctvom finančnej a organizačnej podpory zabezpečovala účasť zástupcov SR na nasledujúcich stretnutiach/podujatiach V4:

1. 19. - 21. máj 2013, Varšava, Poľsko (aktívna účasť na konferencii „Výskumné infraštruktúry, spoločné programovanie a ERA-NET“);
2. 9. december 2013, Budapešť, Maďarsko (aktívna účasť ministra školstva, vedy výskumu a športu SR na stretnutí ministrov krajín V4 zodpovedajúcich za výskum a inovácie);
3. 10. december 2013, Budapešť, Maďarsko (vystúpenie vládneho splnomocnenca pre vedomostnú ekonomiku na „V4 R&D Infrastructure Workshop“ a podpis Vyhlásenia o posilnení spolupráce krajín V4 v rámci Európskeho výskumného priestoru).

Bilaterálne vzťahy s **Českou republikou** v oblasti vedy a techniky sa realizujú na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Českej republiky o vedecko-technickej spolupráci zo dňa 27. mája 1999 podpísanej v Prahe formou dvojročných spoločných mobilityných projektov výskumu a vývoja. V roku 2013 bola vyhlásená ďalšia verejná výzva na predkladanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja na roky 2014 - 2015. Výnimočnosť a vysokú úroveň vzájomnej spolupráce preukazuje skutočnosť, že bolo predložených celkovo 199 návrhov spoločných projektov, z ktorých Zmiešaná slovensko-česká komisia pre vedecko-technickú spoluprácu na svojom už 9. zasadnutí dňa 10. januára 2014 v Bratislave vybrala 50 spoločných projektov. Uvedené projekty budú financované

v rokoch 2014-2015 v celkovej výške 200.000 EUR. Počet vybraných projektov ako aj celková finančná podpora je najvyššia v rámci bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce. Vzhľadom na nadštandardnú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Českou republikou v oblasti výskumu a vývoja sa javí financovanie výlučne mobilitných projektov ako nepostačujúce. Na zasadnutí zmiešanej komisie, ktorej sa zúčastnil námestník ministra školstva, mládeže a telovýchovy ČR a štátny tajomník MŠVVaŠ SR bolo dohodnuté zaoberať sa prípravou nových foriem spolupráce smerom k menšiemu počtu strategických projektov a v priebehu roku 2014 rozpracovať tri pilotné projekty v rámci troch prioritných oblastí obojstranného záujmu.

Dôraz v oblasti vzájomných vzťahov bol kladený aj vo vzájomných vzťahoch v oblasti medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce s **Maďarskom**. Na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarskej republiky o vedecko-technickej spolupráci podpísanej dňa 10. septembra 2002 v Budapešti, vyhlásila Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠVVaŠ SR v roku 2013 (18. marec 2013 - 31. máj 2013) výzvu na predkladanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Maďarskej republike na roky 2014-2015. Žiadosti mohli predkladať fyzické a právnické osoby – podnikatelia bez obmedzenia príslušnosti k sektoru výskumu a vývoja. Finančné požiadavky sa mohli týkať výlučne nákladov na mobilitu osôb, a to max. do výšky 1 500 EUR na kalendárny rok/projekt a max. 3 000 € na celú dobu riešenia projektu. Celkový objem finančných prostriedkov určený na riešenie projektov v rámci tejto výzvy bol 40 000 EUR. Obe partnerské krajiny ukončili hodnotenie podaných žiadostí na národnej úrovni.

Dlhodobý deklarovaný charakter strategického partnerstva v oblasti medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce je s **Poľskou republikou** realizovaný na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Poľskej republiky o vedecko-technickej spolupráci, ktorá bola podpísaná dňa 18. novembra 2004 vo Varšave. APVV vyhlásila v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠVVaŠ SR v roku 2012 výzvu na predkladanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Poľskej republike na roky 2013-2014. Korešpondenčne bolo vybraných 16 spoločných projektov, ktoré boli v roku 2013 v prvom roku riešenia.

Dôležitým impulzom v slovensko-rakúskych vzťahoch bola návšteva rakúskeho federálneho ministra pre vedu a výskum. Na stretnutí boli prerokované najmä možnosti rozšírenia bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce. Na záver stretnutia obaja ministri podpísali Dohodu o zámere pokračovať v úspešnej spolupráci v rámci programu Akcia Rakúsko - Slovensko v oblasti vedy a výskumu¹. Na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Rakúskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci podpísanej dňa 18. februára 2004 vo Viedni, vypísala Agentúra na podporu výskumu a vývoja v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠVVaŠ SR v roku 2012 výzvu na

¹ **Akcia Rakúsko – Slovensko**

- je bilaterálny program na podporu spolupráce medzi Rakúskom a Slovenskom v oblasti vysokého školstva, vedy a výskumu. Akcia je financovaná rovnakým dielom zo strany MŠVVaŠ SR a Spolkového ministerstva pre vedu a výskum Rakúskej republiky.
- Na podporu projektov prostredníctvom Akcie Rakúsko – Slovensko treba nazerať ako na pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní bilaterálnych – rakúsko-slovenských – partnerstiev v oblastiach vysokoškolského vzdelávania a výskumu. Aktivity v rámci podporených projektov majú trvalo zlepšiť bilaterálnu spoluprácu vysokoškolských učiteľov a výskumníkov. Podporované sú hlavne nadväzovanie kontaktov a prvé realizovanie spoločných aktivít.

predkladanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Rakúskej republike na roky 2013-2014. Celkovo bolo vybraných 16 spoločných projektov, ktoré sa začali realizovať v roku 2013.

Ďalšie európske krajiny

Historickým vrcholom slovensko-francúzskych vzťahov od vzniku samostatnej SR bola oficiálna návšteva francúzskeho prezidenta v SR (október). Jedným z jej substantívnych výsledkov bol podpis Akčného plánu strategického partnerstva na roky 2013 - 2018, ktorý konkretizuje bilaterálnu spoluprácu aj v oblastiach školstva, vedy a univerzitného vzdelávania. Vedecko-technická spolupráca medzi Slovenskou republikou a **Francúzskou republikou** prebieha na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Francúzskej republiky o kultúrnej, technickej, vzdelávacej a vedeckej spolupráci, ktorá bola podpísaná dňa 21. marca 1995 v Paríži a na základe vykonávacieho protokolu k tejto dohode – Program spoločných aktivít Štefánik, ktorý bol podpísaný dňa 9. septembra 2003 v Bratislave. Na základe predmetnej dohody sa podporujú mobility výskumných pracovníkov.

Cieľom programu Štefánik je rozvíjať vedecké výmeny a prispievať k skvalitneniu výskumu na oboch stranách. Program Štefánik je určený tak verejným, ako aj súkromným vedeckým laboratóriám vo vysokoškolských zariadeniach, výskumných ústavoch alebo v súkromných podnikoch. Posledná výzva v rámci programu Štefánik na podávanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a vo Francúzskej republike na roky 2014-2015 bola vyhlásená 2. apríla – 2. júla 2013. Celkový objem finančných prostriedkov určený na riešenie projektov v rámci tejto výzvy je na slovenskej strane 86 000 EUR.

Celkovo bolo hodnotených 27 návrhov projektov z celkového počtu 30 spoločných návrhov projektov podaných na oboch stranách. Zasadnutie zmiešanej slovensko-francúzskej komisie pre výber projektov podporených v nasledujúcom období sa uskutočnilo 6. decembra 2013, schválených bolo 15 projektov. Dňa 14. novembra 2013 bola prvýkrát udelená v rámci národnej konferencie Týždňa vedy a techniky Cena M. R. Štefánika za najväčší prínos v oblasti slovensko-francúzskej vedecko-technickej spolupráce. Túto cenu na základe štatútu podpísaného dňa 13. mája 2013 bude každé dva roky spoločne udeľovať minister školstva, vedy, výskumu a športu SR a veľvyslanec Francúzskej republiky v SR.

Vedecko-technická spolupráca medzi Slovenskou republikou a **Talianskou republikou** sa realizuje na základe Dohody medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vládou Talianskej republiky o vedecko-technickej spolupráci z novembra 1990, ktorá prešla sukcesiou na Slovenskú republiku. Posledná verejná výzva bola vyhlásená v roku 2008, na základe ktorej bolo realizovaných 10 projektov. Nová výzva nebola v dôsledku reštriktívnych opatrení na talianskej strane otvorená.

Podstatným prínosom k rozvoju vzájomnej spolupráce v oblasti vedy a techniky so **Švédskom** boli sprievodné podujatia zamerané na spoluprácu vo vede a výskume. MŠVVaŠ SR nemá podpísanú medzinárodnú bilaterálnu dohodu o vedecko-technickej spolupráci so Švédskom a na úrovni MŠVVaŠ SR sa v oblasti vedy a výskumu doteraz žiadna spolupráca so Švédskom nerealizovala. Ako rozpracovanie výsledkov návštevy podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vo Švédsku a iniciatívy veľvyslancu SR v Štokholme sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR začala v roku 2013 pripravovať pracovnú cestu zástupcov slovenských univerzít a MŠVVaŠ SR na uppsalských univerzitách a Uppsalskom inovačnom centre s cieľom odovzdania skúseností a best practices švédskych

univerzít a nadviazania konkrétnej spolupráce v oblastiach vzdelávací proces, vedecká a výskumná činnosť, prenos poznatkov vedy a výskumu do praxe. Pracovná cesta by sa mala uskutočniť v roku 2014.

Vo vzťahoch s **Rumunskom** došlo k zintenzívneniu spolupráce, vrátane stykových aktivít na najvyššej úrovni. SR navštívil rumunský prezident (august) a predseda rumunskej vlády (jún). Predseda vlády SR sa v Bukurešti zúčastnil na summite krajín strednej a východnej Európy a Číny (november). Vedecko-technická spolupráca medzi Slovenskou republikou a Rumunskou republikou prebieha na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Rumunskej republiky o vedecko-technickej spolupráci, podpísanej 31. marca 2009 v Bratislave. V poradí druhá výzva na podávanie žiadostí na riešenie spoločných projektov výskumu a vývoja podporujúcich spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Rumunskej republike bola zverejnená v dňoch 1. marca 2012 až 30. apríla 2012. Celkom bolo na oboch stranách hodnotených 23 návrhov žiadostí na riešenie spoločných projektov výskumu a vývoja podporujúcich spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Rumunskej republike. Zasadnutie zmiešanej slovensko-rumunskej komisie pre výber projektov podporených v nasledujúcom období (t.j. 2013/2014) sa uskutočnilo 5. – 6. februára 2013 a celkovo bolo schválených 16 projektov.

Vedecko-technická spolupráca s Helénskou republikou sa realizuje na základe medzivládnej Dohody medzi Československou socialistickou republikou a **Helénskou republikou** z roku 1984, ktorá prešla sukcesiou v roku 1993 na Slovenskú republiku. Posledná výzva na podávanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Helénskej republike bola vyhlásená v roku 2011. Korešpondenčne bol podpísaný dňa 13. novembra 2012 protokol pre výber projektov podporovaných v rokoch 2013-2014 a schválených bolo 15 projektov.

Tradične priateľské vzťahy s **Bulharskou republikou** sa rozvíjali aj v oblasti vedy a výskumu. Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Bulharskej republiky o vedecko-technickej spolupráci bola podpísaná dňa 1. decembra 2005 v Sofii. V roku 2013 sa ukončila realizácia 15 dvojročných mobilných projektov, ktoré boli zo slovenskej strany podporené v roku 2013 čiastkou 39.000 EUR a bola vyhlásená v poradí štvrtá verejná výzva na podávanie žiadostí na riešenie spoločných projektov výskumu a vývoja na roky 2014-2015 s alokáciou vo výške 80.000 EUR na dvojročné obdobie. V dôsledku viacerých personálnych zmien na bulharskej strane nebol v roku 2013 ukončený výber spoločných projektov.

V relácii so **Slovinskou republikou** došlo k intenzívnym kontaktom rezortov diplomacií na rôznych úrovniach. Slovinsko komunikovalo záujem o užšiu spoluprácu s V4, vrátane zapojenia do programov Medzinárodného vyšehradského fondu. V platnosti je Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Slovinskej republiky o vedecko-technickej spolupráci, ktorá bola podpísaná dňa 13. novembra 2001 v Bratislave. Od roku 2011 sa však spolupráca nerealizuje, slovinská strana opakovane v roku 2012 a 2013 oznámila, že vzhľadom na krátenie finančných prostriedkov na vedu a techniku nebude vyhlasovať výzvy v rámci bilaterálnej spolupráce s krajinami EÚ.

Na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Portugalskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci, podpísanej dňa 17. februára 2003 v Lisabone, vypísala APVV od 20. apríla 2012 do 20. júna 2012 v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠVVaŠ SR výzvu na podávanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a v Portugalskej

republike na roky 2013-2014. Korešpondenčne bolo vybraných 12 spoločných projektov, ktoré sa v roku 2013 realizovali v prvom roku riešenia.

Vonkajšie vzťahy EÚ a bilaterálna spolupráca s ďalšími partnermi

Západný Balkán a Turecko

V platnosti je Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a **Federálnou vládou Juhoslovanskej zväzovej republiky o vedecko-technickej spolupráci**, ktorá bola podpísaná dňa 26. februára 2001 v Bratislave a ktorá je právnym základom bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce so Srbskom. V roku 2013 sa ukončila realizácia 15 dvojročných mobilitných projektov v rámci bilaterálnej spolupráce v oblasti výskumu a vývoja, ktoré slovenská strana v roku 2013 finančne podporila čiastkou 36.000 EUR. Zároveň bola v roku 2013 vyhlásená nová verejná výzva na podávanie žiadostí na spoločné projekty výskumu a vývoja na roky 2014 – 2015, celková čiastka alokovaná na túto výzvu predstavuje 74.000 EUR na dvojročné obdobie. Srbská strana zaslala svoje národné hodnotenie spoločných projektov až vo februári 2014, z toho dôvodu konečné hodnotenie a výber spoločných projektov v roku 2013 nebolo ukončené.

Turecko sa javí pre SR ako perspektívny partner – turecká strana vynakladá programovo stále viac prostriedkov na rozvoj vedy, výskumu, inovácií a nových technológií. Investície vlády Tureckej republiky do výskumu a vývoja v roku 2012 činili 0,9 % HDP, čo predstavuje cca 3,4 mld. USD. V porovnaní so Slovenskom je to viac ako dvojnásobok. Spolupráca s touto krajinou by znamenala pre SR možnosť získania dodatočných kapitálových vstupov v rámci riešenia spoločných vedecko-technických projektov. Na základe listu od veľvyslanca z roku 2012, v ktorom deklaruje eminentný záujem tureckej strany v rámci už naštartovaných aktivít TUBITAKu (Vedecká a technologicko-výskumná rada Turecka) a vedeckých ústavov SAV sa v roku 2013 začali bilaterálne rokovania a návštevy expertov umožňujúce budúcu možnú dvojstrannú spoluprácu TUBITAKu a MŠVVaŠ SR zriadením pracovnej skupiny zloženej zo slovenských a tureckých vedcov z navrhovanej oblasti jadrovej energie a plynovodov. V dňoch 19. – 21. augusta 2013 sa zúčastnil i minister školstva, vedy, výskumu a športu SR s prezidentom SR zahraničnej pracovnej cesty do Turecka. V rámci tejto návštevy minister odovzdal list ministrovi pre vedu, priemysel a technológie Turecka, ktorý sa týkal návrhu oblastí na ďalšiu vedecko-technickú spoluprácu oboch krajín.

Pre rozvoj ďalšej spolupráce medzi oboma krajinami je potrebné zriadenie Spoločnej komisie pre vedecko-technickú spoluprácu, ktorá by určovala ďalšie oblasti spolupráce, prínosné a prioritné pre obe krajiny a zároveň by dohodla konečný text záväzného dokumentu – Dohody o vedecko-technickej spolupráci medzi oboma vládami, nakoľko MŠVVaŠ SR evidované dva zmluvné dokumenty síce umožňujú spoluprácu s Tureckom, no vedecko-technickej spolupráce (riešeniu a podpore spoločných výskumných projektov) sa dotýkajú iba okrajovo. Podpis novej dohody by v praxi znamenal nielen realizáciu slovenskej zahraničnej politiky, ale SR by priniesol tiež možnosť väčšieho zapojenia firiem a podnikateľov do projektov výskumu a vývoja na európskej úrovni. V tejto súvislosti bol v roku 2013 listom ministra pozvaný na návštevu SR turecký minister vedy, priemyslu a technológií. V prvom kroku spolupráce s Tureckom je potrebné zriadiť Spoločnú komisiu na podporu slovensko-tureckej vedecko-technickej spolupráce, ktorá by mala za úlohu: hľadať nové perspektívne oblasti vedecko-technickej spolupráce SR a Turecka; dohliadať na už existujúce spoločné

výskumno-vývojové aktivity oboch krajín; vyhodnocovať ďalší vývoj už ukončených spoločných aktivít; pripraviť spoločnú Dohodu medzi vládou SR a Tureckom o vedecko-technickej spolupráci a následne zriadenie samotného centra Slovensko – turecké centrum pre rozvoj vedy, inovácií, nových technológií a obchod v Istanbule. Slovensko by týmito na seba nadväzujúcimi krokmi cielene a systematicky využilo obrovský ekonomický, obchodný, finančný a vedecko-technický potenciál Turecka. Sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR odporúča po vzájomnej konzultácii s tureckou stranou v poslednom kroku nadviazania spolupráce SR s Tureckom zriadiť Slovensko-turecké centrum pre rozvoj vedy, výskumu, inovácií, nových technológií a obchodu so sídlom v Istanbule.

Východné partnerstvo

Sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR dostala dňa 4. júla 2013 list z Veľvyslanectva **Bieloruskej republiky** v Slovenskej republike s ponukou na uzavretie bielorusko-slovenskej dohody o vedecko-technickej spolupráci. Na základe stanoviska Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVaEZ SR) zo dňa 31. júla 2013, ktorým MZVaEZ SR odporučilo MŠVVaŠ SR uzavrieť s Bieloruskou republikou medzivládnu dohodu o vedecko-technickej spolupráci, slovenská strana potvrdila bieloruskej strane záujem uzatvoriť medzivládnu dohodu o spolupráci vo vede a technike a následne jej bol zaslaný pracovný návrh dohody.

Právnym základom spolupráce s **Ukrajinou** je Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o vedecko-technickej spolupráci podpísaná dňa 2. decembra 2002 v Kyjeve. Podpora vzájomných vzťahov s Ukrajinou patrí medzi priority zahraničnopolitickej orientácie SR. V roku 2013 bola obnovená bilaterálna spolupráca s novozriadenou Štátnou agentúrou pre vedu, inovácie a informatizáciu Ukrajiny, ktorá potvrdila záujem o pokračovanie finančnej podpory projektov výskumu a vývoja a vyhlásenie novej spoločnej výzvy v máji 2013. Sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR v dňoch 16. - 17. decembra 2013 zorganizovala v Bratislave 5. zasadnutie Zmiešanej slovensko-ukrajinskej komisie pre vedecko-technickú spoluprácu, ktoré potvrdilo dobrú úroveň vzťahov a deklarovalo podporu proeurópskej orientácie Ukrajiny zo slovenskej strany. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky na ukrajinskej strane bolo vybraných 6 spoločných projektov na financovanie v rokoch 2014-2015 v celkovej čiastke 5.700 EUR. V dňoch 2. - 3. septembra 2013 sa v Bratislave konalo 4. zasadnutie Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre hospodársku, priemyselnú a vedecko-technickú spoluprácu pod gesciou MH SR. Zasadnutia sa zúčastnil aj zástupca SVT MŠVVaŠ SR a podieľal sa tiež na príprave spoločného protokolu. Medzivládna komisia poukázala na dôležitosť spolupráce v oblasti vedy a techniky a na dôležitosť napomáhať realizácii spoločných vedecko-technických projektov.

Transatlantické vzťahy

Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Spojených štátov amerických** o vedecko-technickej spolupráci bola podpísaná dňa 8. novembra 2007 vo Washingtone. Reálna spolupráca na úrovni MŠVVaŠ SR sa však nerealizuje. Americká strana odmietla ponuku slovenskej strany na vyhlásenie spoločnej verejnej výzvy na podávanie návrhov na spoločné mobilitné projekty výskumu a vývoja, ale má záujem o spoluprácu formou financovania konkrétnych spoločných projektov VaV. V roku 2013 americká strana vyvinula

iniciatívu smerujúcu k rozvinutiu dlhodobej strategickej vedeckej spolupráce medzi krajinami V4 a USA. Americkí predstavitelia pritom zdôraznili preferenciu rozvoja tejto kooperácie s regionálnymi multilaterálnymi štruktúrami/formátmi, ktoré považujú za viac efektívne než bilaterálne medzivládne formáty. K tejto iniciatíve sa kladne vyjadrili predstavitelia Poľska, Maďarska a podporil ju aj minister školstva, vedy, výskumu a športu SR počas stretnutia ministrov V4 zodpovedných za vedu a výskum v Budapešti v decembri 2013. Navrhol zorganizovať v rámci Predsedníctva SR vo V4 v roku 2014 podujatie/okruhly stôl za účasti ministrov V4 zodpovedných za VaV a zástupcov USA.

Vzťahy s Ruskou federáciou

MŠVVaŠ SR sa v roku 2013 sústreďovalo na ďalší rozvoj a prehĺbenie hospodárskej spolupráce s **Ruskou federáciou** a presadzovala doriešenie otvorených otázok (napr. riešenie problematiky Cyklotrónového centra, riešenie problematiky Protónového centra). Pri príležitosti výročia SNP navštívil SR predseda Štátnej dумы Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie (august). Rozvoj hospodárskej spolupráce pozitívne ovplyvnilo konanie a výsledky 16. medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu v Moskve (marec) za účasti podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Bol dosiahnutý určitý pokrok v dlhodobo otvorených strategických projektoch (o. i. Protónové centrum v Ružomberku). V dňoch 24. - 26. novembra 2013 uskutočnil minister školstva, vedy, výskumu a športu SR pracovnú návštevu Moskvy. Cieľom bola účasť na konferencii „EÚ – Rusko rok vedy 2014“ a tiež rokovanie s ruským ministrom školstva a vedy. Na predmetnom stretnutí boli prerokované i perspektívy vzájomnej vedecko-technickej spolupráce.

Ázia a Tichomorie

Slovenská republika má upravenú oblasť vedecko-technickej spolupráce s **Čínskou ľudovou republikou** Dohodou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Čínskej ľudovej republiky, ktorá bola podpísaná dňa 17. februára 1997 v Pekingu. Vyššie spomínaná dohoda je štandardná medzivládna dohoda. Spolupráca medzi oboma krajinami v súčasnosti je zameraná na dofinancovanie spoločných projektov vedecko-technickej spolupráce, a to financovaním mobilit výskumných a vývojových pracovníkov v rozsahu dohodnutom na rokovaníach zmiešaných komisií. Cieľom projektov bilaterálnej spolupráce je nadviazanie novej alebo zintenzívnenie už existujúcej vedecko-technickej spolupráce, a to použitím hlavne týchto nástrojov: príprava spoločných medzinárodných projektov; príprava spoločných publikácií a iných výstupov; spoločná aktívna účasť na konferenciách, organizovanie spoločných vedeckých podujatí; vzájomné využívanie prístrojovej a laboratórnej techniky; zbieranie výskumných materiálov; a zapojenie doktorandov a/alebo mladých vedeckých pracovníkov (do 35 rokov). Posledná výzva k podávaniu návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi pracoviskami Slovenskej republiky a Čínskej ľudovej republiky bola vyhlásená v termíne 8. marca 2012 s uzávierkou 31. mája 2012.

V rámci uvedenej výzvy bolo prijatých a obomi stranami hodnotených 30 návrhov spoločných projektov. Celkový objem finančných prostriedkov určený na riešenie projektov v

rámci tejto výzvy bol 106 200 EUR. Zasadnutie zmiešanej slovensko-čínskej komisie pre vedecko-technickú spoluprácu, ktoré sa uskutočnilo 9. – 10. mája 2013 v Bratislave schválilo podporu pre 13 projektov. V roku 2014 je plánované vyhlásenie novej výzvy na predkladanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja podporujúce spoluprácu medzi pracoviskami Slovenskej republiky a Čínskej ľudovej republiky zameranú na dofinancovanie spoločných projektov vedecko-technickej spolupráce, a to financovaním mobilít výskumných a vývojových pracovníkov, ako i príprava vyhlásenia výzvy s cieľom podpory samotného výskumného projektu (nielen mobilít) zameraných na tematické priority vedy a techniky v zmysle Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky s plánovaným objemom financií 800 tis. - 1mil. EUR na tri roky riešenia.

Právnym základom spolupráce v oblasti vedy a techniky je Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Indickej republiky** o vedecko-technickej spolupráci, ktorá bola podpísaná dňa 9. októbra 1996. Z objektívnych príčin, najmä finančných, a tiež pre pretrvávajúce problémy s organizovaním zasadnutia spoločnej zmiešanej slovensko-indickej komisie pre vedecko-technickú spoluprácu, ktoré bolo niekoľkokrát na žiadosť indickej strany odložené, sa dlhšie obdobie nerealizujú žiadne aktivity s indickou stranou v oblasti vedy a techniky. Napriek opakovanej iniciatíve slovenskej strany nedošlo k dohode s indickou stranou ohľadne termínu vyhlásenia spoločnej výzvy. Indická republika dosahuje pozoruhodné výsledky a je pre Slovenskú republiku napriek vzdialenosti a určitej rozdielnosti kultúr oboch krajín zaujímavým partnerom pre vedecko-technickú spoluprácu. V záujme reálneho naplňania spolupráce s indickou stranou v oblasti vedy a techniky SVT MŠVVaŠ SR v októbri 2013 navrhla Veľvyslanectvu SR v Dillí (prostredníctvom MZVaEZ SR) nadviazať kontakty s indickou stranou - Department of Science and Technology (DST) for the Government of the Republic of India, preskúmať možnosti a podmienky obnovenia spolupráce v oblasti výskumu a vývoja a byť v tomto smere nápomocné (pri príprave novej výzvy a pod.). Spätnú reakciu MŠVVaŠ SR zatiaľ nedostalo.

Dňa 30. mája 2013 uskutočnil svoju plánovanú návštevu Bratislavy Dr. Michiharu Nakamura, prezident **Japonskej** vedeckej a technologickej agentúry². Pri tejto príležitosti sa stretol i s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR. V rámci pracovnej návštevy boli prerokované nasledovné témy: porovnanie vedecko-technologických politík SR a Japonska a možná užšia bilaterálna spolupráca Japonska so SR, i v rámci celej EÚ. Návšteva japonského predstaviteľa podporila ďalšiu spoluprácu slovenských a japonských vedcov: v júli 2013 sa uskutočnil spoločný odborný workshop o nových materiáloch v Smoleniciach a plánuje sa podpís Memoranda o porozumení (MoU) v rámci krajín V4 a Japonska.

Dňa 25. novembra 2013 bola podpísaná medzivládna Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Kórejskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci. Implementačnými orgánmi dohody sú MŠVVaŠ SR a Ministerstvo vedy, IKT a budúceho plánovania Kórejskej republiky. Dohoda je zameraná na rozvoj vedecko-technickej spolupráce medzi slovenskými a kórejskými organizáciami, najmä prostredníctvom podpory bilaterálnych vedecko-

² Japonská vedecká a technická agentúra – *the Japan Science and Technology Agency* (ďalej len „JST“) (www.jst.go.jp) je kľúčová inštitúcia, ktorá v Japonsku zodpovedá za implementáciu vedecko-technologickej politiky v krajine, vrátane základného vedecko-technologického plánu japonskej vlády. Táto nezávislá administratívna inštitúcia patriaca pod Ministerstvo školstva, kultúry, športu, vedy a technológií Japonska okrem iného zodpovedá za podporu pokrokových technológií v krajine prostredníctvom základných vládnych výskumných a inovačných programov i transferom technológií. Venuje sa tiež podpore štúdia vedy a techniky v krajine, popularizácii a spravuje Národné múzeum vedeckých objavov a inovácií Miraikan.

technických projektov vo vybraných oblastiach vedy a techniky, mobility odborníkov a vedcov, výmeny vedecko-technických informácií a dokumentov, organizácie vedecko-technických konferencií, sympózií, seminárov a výstav, či výmeny výsledkov vedecko-technickej činnosti a ich spoločnej komercializácie. Dohoda vstúpi do platnosti 2. 4. 2014.

V súčasnosti na báze inštitucionálnych dohôd s **Taiwanom** spolupracuje Prešovská univerzita v Prešove, Slovenská technická univerzita v Bratislave a Univerzita Komenského v Bratislave. V tejto súvislosti vzniká do budúcnosti priestor aj pre rozvíjanie spolupráce a nadviazanie dohôd o vzájomnej spolupráci s univerzitami a vysokými školami na Taiwane aj pre ďalšie slovenské univerzity a vysoké školy. Slovenská republika nemá do dnešného dňa uzatvorenú dohodu o vedecko-technickej spolupráci s Taiwanom na úrovni agentúry.

V oblasti vedecko-technickej spolupráce neexistuje medzi Slovenskou republikou a **Kazašskou republikou** v súčasnej dobe oficiálna spolupráca zastrešená medzivládnu, alebo rezortnou dohodou. Zástupcovia MŠVVaŠ SR však nepravidelne participujú na zasadnutiach medzivládnych komisií, ktoré prebiehajú na základe plnenia článku 6. Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Kazašskej republiky o hospodárskej a vedecko-technickej spolupráci (v gescii Ministerstva hospodárstva SR).

Blízky a Stredný východ, Afrika

Spolupráca v oblasti vedy a techniky medzi SR a **Juhoafrickou republikou** je realizovaná na základe Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Juhoafrickej republiky o vedecko-technickej spolupráci, podpísanej dňa 15. mája 2006 v Pretórii. Po nadobudnutí platnosti dohody bola prvá a zatiaľ jediná výzva vyhlásená v roku 2007, spoločné projekty sa realizovali v rokoch 2008 - 2010.

Politickú dimenziu vzťahov s **Izraelom** pokrývala návšteva štátneho tajomníka MZVaEZ SR (november). Na prehĺbení spolupráce s Izraelom v ekonomickej, vedecko-výskumnej, vzdelávacej a kultúrnej oblasti sa podieľali návštevy ministra školstva SR (október) a ministra hospodárstva SR (november). Izrael je v súčasnosti považovaný za absolútnu špičku v oblasti komercializácie výsledkov výskumu a vývoja, má rozvinutý systém štátnej podpory univerzitnej a vzdelávacej politiky, ako i systém podpory start-up a spin-off firiem v technologických parkoch. Spolupráca medzi Slovenskou republikou a Izraelom v oblasti vedy a techniky nie je zatiaľ zastrešená žiadnou rezortnou, resp. vládnu zmluvou. Dňa 24. októbra 2012 bola na rokovaní vlády SR schválená Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Izraelského štátu o spolupráci v oblasti súkromného priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja, ktorú následne dňa 27. júna 2013 podpísal minister hospodárstva SR.

V súčasnom období je v platnosti Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Egyptskej arabskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci podpísaná v Káhire dňa 27. februára 2007. Napriek opakovanej iniciatíve slovenskej strany smerujúcej k oživeniu spolupráce a vyhláseniu výzvy na podávanie návrhov na spoločné projekty výskumu a vývoja sa žiadna spolupráca s EAR nerealizuje.

Sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR na základe pokynu ministra upravila (po formálnej i odbornej stránke) pracovný návrh Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Tuniskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci, ktorý bol na MŠVVaŠ SR zaslaný

z Tuniského veľvyslanectva vo Viedni prostredníctvom Diplomatického protokolu MZVaEZ SR a listom generálneho riaditeľa z 27. marca 2013 požiadala o jeho spätné zaslanie tuniskej strane na vyjadrenie prostredníctvom diplomatickej nóty. Náš návrh bol úspešný a tuniská strana súhlasila s podpisom dohody.

Latinská Amerika

V súvislosti s návštevou štátneho tajomníka MZV Argentíny – p. E. Zuaina v Bratislave dňa 29. mája 2013 bolo snahou sekcie vedy a techniky zabezpečiť podpis pripravenej medzivládnej Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou **Argentínskej republiky** o vedecko-technickej spolupráci na základe viacnásobných bilaterálnych rokovaní partnerských strán. Podpis tohto zmluvného dokumentu iniciovala argentínska strana ešte v apríli 2004, s cieľom revidovať platnú zmluvnú základňu, keďže je naďalej v platnosti Protokol o vedecko-technickej spolupráci medzi Československou socialistickou republikou a Argentínskou republikou (Praha, 12. 5. 1974). Napriek našej snahe sa podpis dohody nepodarilo v roku 2013 zrealizovať – štátnemu tajomníkovi MZV Argentíny chýbala pri jeho návšteve SR plná moc, ktorá by ho oprávňovala k jej podpisu.

Informácia o účasti SR v medzinárodných a európskych organizáciách, centrách a projektových iniciatívach výskumu a vývoja v roku 2013

Európske výskumné infraštruktúry

CERN - Európska organizácia pre jadrový výskum

Oficiálny názov: Organisation européenne pour la recherche nucléaire

Sídlo: Ženeva, Švajčiarsko

Dátum vzniku členstva SR: 1993

Popis zamerania: základný fyzikálny výskum v oblasti štruktúry hmoty

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných 118 vedeckých prác v impaktovaných fyzikálnych časopisoch,
- publikované 2 vedecké práce v recenzovaných vedeckých časopisoch a zborníkoch mimo impaktovaných a 21 vedeckých prác v nerecenzovaných vedeckých časopisoch,
- 2741 citácií v SCI,
- 295 publikácií/príspevkov v zborníkoch z vedeckých konferencií,
- potvrdenie objavu Higgsovho bozónu, predpovedaného Štandardným modelom,
- preskúmanie jeho základných vlastností.

V roku 2013 bola udelená Nobelova cena za fyziku - za teoretický objav mechanizmu, ktorý generuje hmotnosť častíc prof. Englertovi a prof. Higgsovi.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- na dodávkach do CERN sa úspešne podieľajú slovenské podniky VVÚ ZŤS Košice a SES Tlmače. Celková návratnosť investícií do CERN za 10 rokov je okolo 1,1, takže SR ekonomicky profituje z účasti v CERN,
- v roku 2013 bola VVU ZŤS Košice realizovaná dodávka podporného a polohovacieho systému pre lineárny urýchľovač CLIC v hodnote 1.235.322 EUR a dodávka 2 diaľkovo ovládaných manipulačných vozidiel v hodnote 181.380 EUR
- budovanie a rozvoj celosvetovej počítačovej siete World LHC Computing Grid na UK v Bratislave a ÚEF SAV Košice – počítačové farmy WLCG, ktoré patria k najvýkonnejším výpočtovým systémom v SR,
- členovia kolaborácií ATLAS a ALICE sa aktívne zapojili do modernizácie (upgrade) centrálného detektora ATLAS aj ALICE,
- vyvinuté boli 3 prototypy a 61 softvérových produktov.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizáciu výstupov VaV, mobility“

- na vedeckom výskume v CERN sa podieľa 43 študentov, PhD študentov a mladých vedeckých pracovníkov,
- Medzinárodné Masterclasses v časticovej fyzike pre študentov – UPJŠ Košice, Prešovská univerzita Prešov a regionálne Masterclasses pre vybrané stredné školy, spolu 200 účastníkov,
- Národné kolo projektu CASCADE – spolu 600 účastníkov, spolu 59 mediálnych výstupov, zorganizovaných 8 súťaží, 1 konferencia, 1 výstava, 14 popularizačných prednášok,
- infraštruktúru centra v roku 2013 aktívne využívalo 60 výskumných pracovníkov.

V júni 2013 sekcia vedy a techniky MŠVVaŠ SR v spolupráci s Výborom pre spoluprácu SR s CERN a CVTI SR – Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky zorganizovala slávnostné zasadnutie pri príležitosti 20. výročia členstva SR v CERN. Podujatie sa konalo pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR za účasti vysokých predstaviteľov CERN, zástupcov slovenských univerzít, vedeckých inštitúcií a MŠVVaŠ SR. Vydaná bola publikácia (zborník) *20 rokov Slovenska v CERN-e*. Zároveň sa uskutočnili mnohé sprievodné akcie na slovenských univerzitách, propagačné akcie v médiách a pod.

Rozpočet experimentov v CERN bol v roku 2013 znížený o 100 000 EUR a v roku 2014 o 210 000 EUR oproti pôvodnému rozpočtu schválenému Výborom pre spoluprácu SR s CERN na roky 2011-2015. Napriek odstávke urýchľovača LHC toto zníženie spôsobilo veľké napätie v plnení úloh na experimentoch v CERN.

Posun oproti roku 2012:

- je obnovenie grantového programu na štipendijné pobyty študentov a mladých vedeckých pracovníkov v CERN a ďalších Európskych laboratóriách (v rámci ESFRI) v roku 2014. Táto schéma sa realizovala v rokoch 2009-2010 a umožnila udržať na Slovensku najlepších mladých odborníkov z oblasti fyziky elementárnych častíc,
- výhodnosť programu sa prejavuje výrazným nárastom počtu mladých slovenských fyzikov (o 20 ľudí – porovnanie 2009/2010) spolupracujúcich s CERN. Študenti a mladí vedeckí pracovníci získavajú vedomosti a skúsenosti v práci na unikátnych jadrových zariadeniach, akými Slovensko nedisponuje a tým rastie aj kvalita ich práce. Je žiaduce aj v budúcnosti pokračovať v tomto programe.

Členský príspevok SR v roku 2013: 5 472 250 CHF (4 436 790,27 EUR)

Podpora experimentov v CERN a na pracoviskách VaV v SR z rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR: 177.329 CHF + 587.225 EUR

Návratnosť investícií: Návratnosť investícií sa vykazuje, lebo princíp členstva umožňuje členským krajinám organizácie geografickú návratnosť členských príspevkov a v roku 2013 bola pre SR 31 %, SR sa umiestnila v návratnosti na 7. mieste v CERN.

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v CERN je vysoko aktuálne prostredníctvom realizácie unikátneho výskumu - projektov ATLAS, ALICE, NA62, ISOLDE v oblasti najjemnejšej štruktúry hmoty a patrí medzi priority.

European XFEL - Európsky laser voľných elektrónov, s.r.o.

Oficiálny názov: European X-Ray Free Electron Laser Facility GmbH

Sídlo: Hamburg, Nemecko

Dátum vzniku členstva SR: 2009 – SR je akcionár

Popis zamerania: Európsky projekt 3,4 km dlhého RTG lasera budovaného v Hamburgu bude zdrojom RTG žiarenia výnimočných kvalít presahujúci všetky súčasné svetové fotónové zdroje.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii „Posunutie hraníc poznania“

- Vedecké oblasti, na ktoré bude mať XFEL rozhodujúci dopad sú: štruktúrna biológia, chémia, výskum atómov, iónov, molekúl a klastrov, fyzika plazmy, fyzika tuhých látok, materiálový výskum, optika a nelineárne procesy atď. Slovensko nemá k dispozícii žiadnu podobnú infraštruktúru, ktorú by bolo možné využiť pre špičkový výskum štruktúry živej a neživej prírody. Výskum v tejto oblasti je dôležitý pre širokú oblasť základného aj aplikačného výskumného potenciálu SR a povedie k jedinečným objavom svetového významu,
- Vzhľadom na skutočnosť, že najvýkonnejší RTG laser je v štádiu výstavby, ukazovatele v publikačnej aktivite, či ekonomických prínosoch sa ťažko dajú očakávať. Napriek tomu s potešením môžeme konštatovať, že už teraz existuje celý rad impaktovaných publikácií v spolupráci s DESY Hamburg a mobilitných aktivít v DESY Hamburg a XFEL, ktoré úzko súvisia s problematikou XFEL. Priamo s problematikou XFEL bola publikovaná 1 karentovaná práca,
- V rámci projektov v DESY Hamburg bolo publikovaných 34 prác v impaktovaných časopisoch.

V 2. kategórii „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- SR ako akcionár zúročí svoj vklad v hodnote akcií zariadenia, v súčasnosti je vlastníkom 1.1% akcií,
- SR má právo rozhodovať o ekonomických tokoch v spoločnosti,
- SR má právo rozhodovať o podmienkach vstupu nových členov do spoločnosti.

V 3. kategórii „Výchova odborníkov pre VaV, popularizáciu výstupov VaV, mobility“

- Za najdôležitejšie podujatie považujeme uskutočnenie **Zimnej školy synchrotrónového žiarenia** v Liptovskom Jáne v dňoch 11.3.-15.3.2013. Zimnej školy sa zúčastnili špičkoví experti z E-XFEL i ESRF Grenoble. Zimnej školy sa zúčastnilo 90 účastníkov, z toho 60 doktorandov a študentov. Prípravu programu i organizáciu WSSR2013 zabezpečili

členovia Komisie v spolupráci so SVaT MŠVVaŠ SR a Slovenskou spektroskopickou spoločnosťou,

- Účasť 18 vedcov a doktorandov na European XFEL USER's Meeting 2013 v Hmaburgu, január 2013,
- Publikovanie výsledkov získaných na zariadení FLASH v Hamburgu a synchrotrónoch DORIS a PETRA 3 v Hamburgu v impaktovaných časopisoch a prezentácia výsledkov na vedeckých konferenciách,
- *XFEL – príležitosť pre integráciu vedy v SR* – cyklus prednášok prof. Sováka na stredných školách v košickom a prešovskom kraji a pre riešiteľov fyzikálnej olympiády,
- *XFEL – manažovanie spoločnosti, stav výstavby a nové príležitosti pre integráciu vedy v SR*, prednáška prof. Sováka a Ing. Saksla v pre účastníkov Konferencie slovenských fyzikov, jún 2013 v Prešove,
- Účasť dvoch študentov UPJŠ na DESY Summer School 2013 (8 týždňov),
- Uverejňovanie informácií o projekte XFEL na webovej stránke CVTI a v médiách.

Výstavba zariadenia postupuje podľa schváleného harmonogramu. Už počas výstavby intenzívne pokračuje vývoj experimentálnych metodík, pričom sa dosahujú unikátne objavy. V roku 2012 bola objavená metóda samo-sitovania s laditeľnosťou undulátorov pre získanie dokonalej koherencie laserového lúča. Tento objav má priamy dopad na výstavbu XFEL.

Príspevok SR v roku 2013: 2 047 500 EUR

Posun oproti roku 2012:

- výstavba zariadenia pokračuje podľa schváleného harmonogramu,
- postupuje inštalácia infraštruktúry a rozvodov médií v tuneloch,
- začalo testovanie injektora elektrónov,
- finalizuje sa s výstavbou experimentálnej haly, bolo potrebné v priebehu roku 2013 upraviť harmonogram výstavby z dôvodu problémov s výrobou „RF Couplers“ a následne s kompletizáciou kryomodulov, pričom predpokladaný termín uvedenia zariadenia do prevádzky je apríl 2017,
- pokrok vo výchove odborníkov, budúcich užívateľov XFEL.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie: V roku 2013 sa uskutočnili 3 zasadnutia najvyššieho orgánu spoločnosti Rady (Councilu) na ktorých SR zastupoval prof. RNDr. Sovák, CSc. (UPJŠ, od zvolenia za podpredsedu Rady E-XFEL na náklady spoločnosti) a Ing. Saks, DrSc. (ÚMV SAV, ako delegát SR).

Predmetom rokovaní boli najmä:

- strategické zámery rozvoja spoločnosti,
- kontrola stavu výstavby zariadenia, upresnenie harmonogramu výstavby,
- finančné otázky, analýza čerpania rozpočtu, schválenie rozpočtu pre rok 2014,
- pravidlá pridelovania experimentálneho času,
- príprava právnych predpisov pre kreovanie konzorcií užívateľov k vybudovaniu experimentálnych stanovišť.

Prof. P. Sovák, ako delegát SR v AFC XFEL (Výbor pre finančné a právne záležitosti) sa zúčastnil na 3 schôdzach AFC XFEL s prípravou agendy pre Council (Radu E-XFEL GmbH). Predpokladaný čas spustenia prevádzky zariadenia je apríl 2016. Dôležitou bola účasť Ing.

Saksla, DrSc. na dvoch rokovaníach SAC XFEL (vedeckého poradného výboru) a Ing. Molokáča, PhD. Na dvoch zasadnutiach Výboru pre In-kind príspevky.

Návratnosť investícií: SR svojim 1,1% podielom je spoluvlastníkom unikátneho zariadenia a bude možné s obchodnými podielmi obchodovať. Návratnosť investície je zabezpečená, nakoľko ide o akcionársky vklad, ktorý každoročne postupne splácame a jeho hodnota narastá.

Aktuálnosť členstva: Členstvo a výskumná účasť SR v European XFEL ako akcionára je prioritnou aktivitou.

SUJV Dubna - Spojený ústav jadrového výskumu Dubna

Oficiálny názov: Joint Institute for Nuclear Research

Sídlo: Dubna, Moskovská oblasť, Ruská federácia

Dátum vzniku členstva: 1993

Popis zamerania: Fundamentálny výskum v oblasti teoretickej fyziky, jadrovej a subjadrovej fyziky, fyziky ťažkých iónov, aplikovanej matematiky, neutrónovej fyziky, fyziky pevných látok a biologických materiálov.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných 89 prác v impaktovaných svetových časopisoch,
- 22 vedeckých prác publikovaných v recenzovaných časopisoch mimo impaktovaných mimo SR a v SR,
- 2 vedecké monografie a učebnice,
- 2 organizované vedecké konferencie.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- s ohľadom na úzku spoluprácu EGPU a.s. v Novej Dubnici s SÚJV v Dubne prenos špičkových technológií na Slovensko.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- každoročne zo Slovenska je vysielaných 9 študentov magisterského a PhD. štúdia na trojtýždňovú júlovú prax do SÚJV, kde pod vedením vybraných vysokokvalifikovaných odborníkov SÚJV je každý z nich vzdelávaný v rôznych jednotlivo vopred vybraných oblastiach výskumu,
- 15 odborníkov zo SR absolvovalo v SÚJV Dubna dlhodobé pobyty, 3-mesačné 21 expertov a krátkodobé (do 1 mesiaca) 18 výskumníkov,
- SÚJV umožňuje v spolupráci s expertmi SR mladým nádejným študentom pracovať nad témami výskumu, ktoré následne vedú k diplomovým a tiež k PhD. dizertačným prácam.

Členský príspevok SR v roku 2013: 2 687 700 USD (2 045 707,19 EUR)

Posun oproti roku 2012: Zvýšenie stratégie podielu Slovenskej republiky v štruktúrach SÚJV Dubna v súčinnosti s výstupmi i vstupmi do praxe a riešenie problematiky dobudovania Cyklotrónového centra SR v Bratislave.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie: Dosiahnutie schválenia dokonalejšej metodiky výpočtu príspevkov členských krajín do SÚJV.

Návratnosť investícií: Návratnosť investícií sa vykazuje, lebo princíp členstva umožňuje členským krajinám organizácie geografickú návratnosť členských príspevkov a v roku 2013 bola pre SR 49,3 %.

Aktuálnosť členstva: Participácia na medzinárodnom výskume v oblasti teoretickej fyziky, jadrovej a subjadrovej fyziky a fyziky ťažkých iónov patrí medzi priority a je potrebné pokračovať vo finančnej podpore.

ESRF - Európske zariadenie synchrotrónového žiarenia

Oficiálny názov: European Synchrotron Radiation Facility

Sídlo: Grenoble, Francúzsko

Dátum vzniku členstva SR: 2008

SR je asociovaným členom prostredníctvom konzorcia CENTRALSYNC (SR+ČR+Maďarsko).

Popis zamerania: výskum vlastností materiálov a štruktúr s použitím synchrotrónového žiarenia, výskum a vývoj experimentálnych zariadení pre synchrotróny.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaná 1 vedecká práca v recenzovaných vedeckých časopisoch mimo impaktovaných,
- publikované 3 práce v domácich zborníkoch a 1 kapitola vo vedeckej monografii,
- evidované 3 citácie v impaktovaných časopisoch na práce z predchádzajúceho obdobia.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- organizácia *Zimnej školy synchrotrónového žiarenia* v Liptovskom Jáne, 72 účastníkov,
- novo vytvorené postdoktorandské pracovné miesto,
- usporiadanie konferencie *9th Autumn School on X-ray Scattering from Surfaces and Thin Layers* v Smoleniciach, 44 účastníkov.

Posun oproti roku 2012:

- dosiahnuté výstupy a realizované aktivity sú porovnateľné s rokom 2012,
- je potrebné naďalej pokračovať v členstve v ESRF prostredníctvom Konzorcium CENTRALSYNC, podporiť podpísanie predĺženia platnosti Prístupovej dohody medzi Konzorciom CENTRALSYNC a ESRF, ktorú za slovenskú stranu podpisuje garantujúca inštitúcia - Slovenská technická univerzita v Bratislave,
- zlepšenie zapojenia slovenských výskumníkov do využívania zariadenia ESRF sa bude dať dosiahnuť v dlhodobjšom horizonte prostredníctvom ich vzdelávania a informovanosti prostredníctvom podujatí typu Zimná škola synchrotrónového žiarenia.

Členský príspevok SR v roku 2013: 290 253,58 EUR

Aktuálnosť členstva: Prostredníctvom členstva SR v ESRF participujeme na výskume v oblasti vlastností materiálov a štruktúr s použitím synchrotrónového žiarenia. Členstvo SR v ESRF - CENTRALSYNC patrí medzi priority.

ILL 20/20 – Inštitút Max von Laue – Paul Langevin

Oficiálny názov: Institute Laue – Langevin

Sídlo: Grenoble, Francúzsko

Dátum vzniku členstva SR: 2008

SR je vedeckým členom prostredníctvom konzorcia CENI (SR, Rakúsko, ČR, Maďarsko)

Popis zamerania: ILL 20/20 prevádzkuje ťažkovodný jadrový reaktor, ktorý je v súčasnosti najintenzívnejším zdrojom neutrónov na svete. Neutróny sa rozvádzajú do viac ako 40 experimentálnych staníc, na ktorých ročne viac ako 2000 užívateľov z členských krajín ILL uskutoční viac ako 750 rôznych experimentov v rôznych odboroch – vo fyzike, chémii a kryštalografii, biológii, biochémii, výskume liečiv, materiálovom výskume, inžinierskych vedách, vo vedách o Zemi (mineralógii, geológii), výskume palív, v štúdiu životného prostredia, archeometrii atď.

Prínosy členstva:

V kategórii 1: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných 8 vedeckých prác vo vedeckých časopisoch s vysokými impakt faktormi, 1 zahraničná monografia a 7 publikácií/abstraktov v zborníkoch z vedeckých konferencií, 23 citácií v SCI.

V kategórii 2: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- bola vytvorená pridaná hodnota účasti SR v centre MVTS vytvorením partnerstva medzi vysokými školami a ústavmi SAV v SR a inštitúciami v ďalších členských krajinách CENI resp. priamo výskumného centra ILL v Grenoble vo Francúzsku,
- na riadení ILL sa podieľali 3 pracovníci zo SR (prof. Mgr. P. Balgavý, CSc. ako člen riadiaceho výboru CENI-ILL, prof. RNDr. M. Reiffers, DrSc. a RNDr. Ľ Smrčok ako členovia Vedeckej rady ILL),
- v medzinárodnej súťaži o merací čas v ILL napriek skrátenej dobe prevádzky reaktora uspel 1 projekt VaV, ktorý je priamo výsledkom členstva v CENI-ILL.

V kategórii 3: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizáciu výstupov VaV, mobility“

- na náklady ILL bol od januára do septembra 2013 v ILL na študijnom pobyte doktorand Katedry jadrovej fyziky a biofyziky FMFI UK s cieľom zvládnutia techniky neutrónovej reflektometrie,
- od januára do septembra 2013 - študijný pobyt doktoranda Katedry jadrovej fyziky a biofyziky FMFI UK Mgr. Michala Beličku na náklady ILL,
- vzhľadom na celoročnú odstávku a rekonštrukciu reaktora v súvislosti so zvýšením jeho bezpečnosti (tzv. Post-Fukushima Measures) sa s výnimkou 1 projektu žiadne ďalšie experimentálne projekty v r. 2013 nerealizovali. Pokračovalo sa ale vo vyhodnocovaní a publikovaní experimentálnych výsledkov získaných v predošliých rokoch.

Posun oproti roku 2012:

- zvýšilo sa množstvo aj kvalita publikačných výstupov,
- bola zabezpečená činnosť Konzorcia CENI – ILL optimálne a preto na tejto úrovni nie sú potrebné žiadne zmeny. Napriek ústretovosti vedenia ILL sa nedarí iniciovať zástupcov slovenských firiem na dodávkach pre ILL,
- zo slovenskej strany je potrebné vyvinúť v tomto smere iniciatívu.

Členský príspevok SR v roku 2013: 162 365 EUR

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v ILL 20/20 a participácia na výskume na báze najintenzívnejšieho zdroja neutrónov na svete patrí medzi priority.

ICGEB – Medzinárodné centrum pre genetické inžinierstvo a biotechnológie

Oficiálny názov: International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology

Sídlo: Terst, Taliansko

Dátum vzniku členstva: 2004

Popis zamerania: ICGEB je medzinárodná organizácia zameraná na výskum a vzdelávanie v oblasti molekulárnej biológie a biotechnológie.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikované boli 4 vedecké práce, 2 publikácie a 9 citácií podľa SCI na publikácie (bez autocitácií), 7 publikácií v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- výsledky z projektu Neuroimunologického ústavu SAV v rámci ICGEB (CRP/SVK 10-01) umožnili požiadať o 3 naväzujúce domáce vedecké projekty (VEGA) a jeden medzinárodný projekt (v rámci spolupráce JPND),
- spolupráca v *pan-európskeho projekte BIOMARKAPD*, ktorý je zameraný na harmonizáciu a vývoj nových biomarkerov pre Alzheimerovu a Parkinsonovu chorobu.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- účasť SR v rámci ICGEB umožnila vzdelávanie 6 PhD. študentom,
- Neuroimunologický ústav SAV sa podieľal na organizovaní dvoch medzinárodných konferencií, kde mali mladí vedeckí pracovníci príležitosť prezentovať svoje výsledky a diskutovať so špičkovými zahraničnými odborníkmi,
- Neuroimunologický ústav SAV spoluorganizoval popularizačné aktivity o Alzheimerovej chorobe pre širokú verejnosť (napr. 19.–20.09.2013 sa konala 5. medzinárodná konferencia „Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby“).

Členský príspevok SR v roku 2013: 10 400 USD (7 622,96 EUR)

Posun oproti roku 2012:

- umožnila stabilizovanie financií pre vzdelávanie mladých vedeckých pracovníkov a PhD. študentov a umožnila ZPC i na vedecké konferencie,
- bol úspešne ukončený projekt CRP/SVK 10-01 a bola podaná žiadosť o nadväzujúci ICGEB projekt: „Signalling pathways of neurofibrillary degeneration in rat model of Alzheimer’s disease” - CRP/SVK14-01.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

V rámci spolupráce SR s ICGEB možno k najdôležitejším ZPC zahrnúť účasti najmä na vzdelávacích a praktických kurzoch.

Návratnosť investícií:

Priama návratnosť investícií sa vykazuje, lebo princíp členstva umožňuje členským krajinám organizácie geografickú návratnosť členských príspevkov a v roku 2013 bola pre SR 195 %. Neuroimunologický ústav SAV získal na rok 2013 grant vo výške 14 000 EUR. Okrem priamej návratnosti sú však nevyčísliteľné ďalšie výhody a benefity, ktoré SR využíva. Patrí k nim predovšetkým:

- bezplatný online prístup do vedeckých databáz a bioinformatickým softvérom,
- prístup k unikátnemu prístrojovému vybaveniu,
- prístup k riešeniu špičkových vedeckých projektov,
- prístup do synchrotrónového centra a možnosť merania štruktúry kryštálov (úspora pre SR v priemere 50 000 EUR).

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v ICGEB a riešenie medzinárodného projektu BIOMARKAPD v oblasti molekulárnej biológie a biotechnológií v rámci špičkových výskumných centier Európy je aktuálne a patrí medzi priority (členstvo ponúka široké možnosti využitia pri pomerne nízkych nákladoch).

EGI - Európska gridová iniciatíva

Oficiálny názov: European Grid Infrastructure EGI.eu

Sídlo: Amsterdam, Holandsko

Dátum vzniku členstva SR: 2009

Popis zamerania: Vysokovýkonné počítanie pre vedu, výskum a vzdelávanie, koordinácia a riadenie Európskej gridovej infraštruktúry v zastúpení jej členských národných gridových iniciatív a európskych medzinárodných výskumných organizácií. Slovenská národná gridová infraštruktúra je zapojená do Európskej gridovej iniciatívy, preto sa slovenským používateľom otvoril prístup k rozsiahlym výpočtovým prostriedkom, tvoriacim Európsku gridovú infraštruktúru (22067 používateľov organizovaných do 212 virtuálnych organizácií). Od roku 2012 sa postupne do EGI zapája 6 inštalovaných vysoko-výkonných klastrov (ÚI SAV, TU KE, UMB, STU, ŽU a ÚEF SAV).

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- infraštruktúra pozitívne ovplyvnila riešenie problémov z rôznych vedných oblastí, ktorých výsledky boli publikované v 105 vedeckých prácach v impaktovaných vedeckých časopisoch a v 65 publikáciách zverejnených v zborníkoch z vedeckých konferencií,
- bola vyvinutá originálna technológia pre interoperabilitu pre rôzne cloudové platformy - uvedenou technológiou sa zjednoduší príprava aplikačných programov pre rôzne cloudové infraštruktúry,
- niektoré úlohy, ktoré sú počítané na EGI infraštruktúre, ako aj na infraštruktúre SlovakGrid, ktorá je budovaná v rámci národnej gridovej iniciatívy SR a je zapojená do infraštruktúry EGI, sú využívané napr. celými spolupracujúcimi komunitami fyzikov z celej EÚ a z celého sveta (viac ako 5000 fyzikov). Časť výpočtov (simulácie pozadia) použitých pri publikovaní objavu Higgs bozónu v roku 2013 bola urobená na výpočtových farmách ÚEF SAV a FMFI UK.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- vybudovanie infraštruktúry VaV v SR - kapacita národnej gridovej infraštruktúry bola zvýšená o vysoko-výkonné klastre na ÚI SAV, TU Košice a UMB a prebiehajú prípravné práce súvisiace s pripojením ďalších vysoko-výkonných klastrov (STU, ŽU),
- vývoj rôznych softvérových produktov pracujúcich v gridovom prostredí, napr. Elektrotechnický ústav SAV využil EGI infraštruktúru na výpočty simulácie magnetizmu nano-štruktúr, potenciálne využiteľného pre nové pamäťové médiá,
- simulácia rizík v dodávke pitnej vody pre Bratislavu na báze modelu EPANET.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- v oblasti vysokoškolského vzdelávania 8 špecializovaných predmetov a 4 vzdelávacie kurzy, 8 diplomových prác a 4 doktorandské práce,
- sprostredkovanie koncepcií, metodiky a metodických postupov z projektu EGI- InSPIRE slovenským používateľom, ako aj účasť na tvorbe koncepcií a trvalej udržateľnosti pan-európskej gridovej infraštruktúry v rámci Rady EGI, kde doc. L. Hluchý, riaditeľ ÚI SAV zastupuje SR.

Posun oproti roku 2012:

- Vývoj EGI architektúry konsolidoval EGI ako flexibilnú a trvale udržateľnú infraštruktúru na podporu rôznych vedecko-výskumných komunit s rozdielnymi výpočtovými požiadavkami v rámci stratégie Horizont 2020.
- EGI sa blíži ku koncu svojej štartovacej fázy podporovanej projektom EGI-InSPIRE.
- Dnešná infraštruktúra EGI je výsledkom pionierskej práce v poslednom desaťročí. Bola vybudovaná produkčná pan-Európska infraštruktúra a prostredníctvom tisícov používateľov z najrôznejších oblastí vedy má EGI veľký pozitívny vplyv na európsku vedu, výskum a inovácie.
- EGI sleduje ciele EK načrtnuté vo vízii Európa 2020 a jej stratégiou je byť kľúčovým poskytovateľom digitálnej ERA, za pomoci finančných prostriedkov z národných a európskych grantov.
- E-infraštruktúry sú v súčasnosti uznávané ako základ, ktorý umožní dosiahnuť tzv. „piaty stupeň voľnosti“ (fifth freedom), t.j. voľnú cirkuláciu výskumníkov, znalostí a technológií v Európe.

Členský príspevok SR v roku 2013: 10 852 EUR

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v EGI patrí medzi priority, vybudovanie infraštruktúry zo ŠF v rámci národného projektu SIVVP (Slovenská infraštruktúra pre vysokovýkonné počítanie), vytvorenie Centra excelentnosti SMART II (STU BA), spolupráca na projektoch s CERN zdôvodňujú aktuálnosť členstva SR (poskytuje široké možnosti využitia pri pomerne nízkom členskom príspevku).

ESS - Európska sociálna sonda

Oficiálny názov: European Social Survey

Sídlo: Londýn, Veľká Británia

Dátum vzniku členstva SR: 2004

Popis zamerania:

ESS je medzinárodný výskum opakovaný v dvojročnom cykle s účasťou viac ako 30 európskych krajín. Realizácia projektu ESS bola predbežne rozvrhnutá na 5 kôl na roky 2002 – 2011.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 5 vedeckých prác v recenzovaných vedeckých časopisoch, 3 publikácie z vedeckých konferencií, 1 vedecká monografia, 1 odborná knižná publikácia.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- hlavným produktom ESS sú elektronické databázy z realizovaných kôl verejne prístupné na webovom sídle ESS. Podľa aktuálnych údajov (január 2014) bolo k uvedenému termínu registrovaných 292 užívateľov dát ESS zo Slovenska. Celkove s dátami ESS k uvedenému dátumu pracovalo 65 362 registrovaných užívateľov z viac ako 200 krajín sveta.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 7 PhD. študentov, infraštruktúru centra využívalo v roku 2013 11 výskumných pracovníkov,
- 6 mediálnych výstupov, 5 popularizačných aktivít.

Posun oproti roku 2012:

- V roku 2013 sa ukončili práce na realizácii šiesteho, tzv. preklenovacieho kola, ako posledného pred prechodom na formu dlhodobého infraštruktúrneho multilaterálneho projektu EÚ. (European Social Survey bol vybraný ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) spolu so 4 ďalšími (SHARE, CLARIN, DARIAH, CESSDA) ako profilujúci program pre transformáciu na projekt typu ERIC (European Research Infrastructure Consortium). ESS ERIC bol zriadený ustanovením Európskej komisie v decembri 2013.) Začiatkom roku 2013 bol ukončený terénny výskum, dáta boli transformované do digitálnej podoby a v máji 2013 bola databáza údajov zo SR doručená správcovi dát ESS – NSD v Nórsku. Dáta včlenené do prvého oficiálneho zverejnenia databázy zo 6. kola ESS v októbri 2013.
- Spôsob finančného zabezpečenia projektu, známy z iných európskych projektov a tiež štrukturálnych fondov, t.j. spolufinancovanie má za cieľ zvyšovať pocit záväzkov a spoločnú zodpovednosť u všetkých zainteresovaných. V prípade SR však zvolený spôsob financovania dlhodobo komplikuje prácu na projekte. Keďže SR stále nemá vládou schválený Národný ESFRI Roadmap, SR sa nenachádza v zozname zakladajúcich členov konzorcia ESS ERIC. Aktivity v roku 2014 preto bude potrebné orientovať na vyjasnenie podmienok, za splnenia ktorých bude možná pokračujúca účasť SR v projekte ESS.

Členský príspevok SR v roku 2013: 0 EUR

Podpora projektov z rozpočtu MŠVVaŠ SR v roku 2013 v celkovej výške 196 075,36 EUR (6. kolo)

Aktuálnosť členstva: Realizácia projektu ESS z oblasti sociálnych vied je prioritou, je potrebné pokračovať vo financovaní.

Aktuálne účasti

IIR - Medzinárodný ústav chladenia

Oficiálny názov: International Institute of Refrigeration

Sídlo: Paríž, Francúzsko

Dátum vzniku členstva: 1993

Popis zamerania: Činnosť IIR sa zameriava na nasledovné základné ciele: napomáhať riešeniu vedeckých a technických problémov spojených s využívaním chladiacej techniky pre dosiahnutie pokroku najmä v energetickom a potravinárskom priemysle ako aj v oblasti techniky prostredia, napomáhať šíreniu poznatkov v tejto oblasti najmä spoluprácou s odbornými a výrobnými inštitúciami ako aj s vysokými školami pri výučbe diplomatov a doktorandov, popularizovať dosiahnuté výsledky publikačnou a konferenčnou činnosťou, zhromažďovať a doplňovať právne predpisy v tejto oblasti.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- 3 vedecké práce publikované v zahraničných karentovaných časopisoch,
- 5 vedecké práce publikované v nerefenzovaných vedeckých časopisoch,
- 118 citácií podľa SCI na publikácie mimo SR,
- 21 publikácií v zborníkoch z vedeckých konferencií,
- 2x VŠ učebnice a skriptá.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- vybudovanie VVC PROMATECH,
- vytvorenie pozície pre vývoj heteroštruktúr na báze BiOX/supravodič,
- vývoj nových kompresorov v podnikoch Embraco Slovakia SnV, a Secop Zlaté Moravce,
- vývoj nových výrobkov v Pastorkalt a.s. Nové Zámky, Fiving s.r.o. Liptovský mikuláš a ďalších,
- prevádzka pracoviska ATP v TSÚ Piešťany,
- 4 patentové prihlášky, 1 vynález,
- 1 softvérový produkt - Elektronizácia reportingu F plynov v rámci Kjotskeho protokolu, formou SW s názvom Leaklog a reportingu, spracovania údajov na www.szchkt.org.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- laboratória štúdia magnetizmu na UPSŠ v Košiciach,
- model tepelného čerpadla, zadávateľ SZ CHKT,
- meracia trať na zisťovanie tlakových strát v Emerson Mikulov,
- popularizácia v rámci akcií Noc výskumníka, Optima Košice, „Horror vacui“ a Vedeckej kaviarne, návštevy stredných odborných škôl a organizovanie Dní otvorených dverí,
- vzdelávanie (kurzy SZCHKT) – počet 273 účastníkov v roku 2013,
- zavedenie akreditovaného školenia MŠVVaŠ SR: Návrh a inštalácia tepelných čerpadiel,
- iné kurzy Projekt know-how aerodynamických tunelov,
- diplomanti ktorých práce súviseli s účasťou SR v IIR -14,
- doktorandi ktorých práce súviseli s účasťou SR v IIR - 10.

Popularizačné aktivity súvisiace s účasťou SR v centre MVTS spolu:

- IIR Konferencia Compressors 2013 v Papierničke - 58 prednášok, 102 účastníkov,
- 15th Czech and Slovak Conference on Magnetism, Košice 17.-21. 6. 2013,
- spoluúčasť pri vytvorení stálej expozície Steel Park Košice,
- konferencia Chladiace okruhy a kompresory september 2013 70 účastníkov 13 prednášateľov.

Pridaná hodnota účasti SR v centrách MVT medzinárodné partnerstvá:

- Pavol Jozef Šafárik Univerzita v Košiciach spolupráca s Maďarskom, Ukrajinou, Českou republikou,
- STU – BME Budapešť, VUT Brno, Polytechnika Gliwice, FH Ulm, Győr,
- Sjf STU a Emerson Mikulov, ČR,
- Sjf STU – Ice-tex GmbH, Neubrandenburg, SRN.

Členský príspevok SR v roku 2013: 9 440 EUR

Posun oproti roku 2012: Výrazne vyšší počet aktivít IIR, do ktorých sa zapojila SR.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

Aktívna účasť zástupcu SR na zasadnutí Výkonného výboru IIR v Paríži v júni 2013, kde bola propagovaná zo strany SR najmä konferencia Compressors na Slovensku a bolo tiež prediskutované uplatnenie novelizovaného Nariadenia EK č. 842/2006/ES.

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v IIR je aktuálne, odporúčame pokračovať vo finančnej podpore (značné prínosy pri pomerne nízkom členskom príspevku).

Európske projektové iniciatívy v oblasti výskumu a vývoja

EUREKA – Európska iniciatíva na podporu výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch

Oficiálny názov: Ethoinformatical Utilities for Rule Extraction and Knowledge Acquisition

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 2001

Popis zamerania: EUREKA je medzinárodná iniciatíva na podporu trhovu orientovaného výskumu. Podporuje medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu rôznych subjektov z členských štátov EUREKY s dôrazom na malé a stredné podniky, ktoré nemajú dostatočné finančné zdroje na výskum, vývoj a inovácie a zároveň sú najdôležitejším pilierom zamestnávania a majú najväčší potenciál znižovania nezamestnanosti.

Prínosy členstva:

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- 1 nový výrobok, 4 softvérové produkty, 2 overené technológie.

Členský príspevok SR v roku 2013: 16 526,40 EUR

Návratnosť investícií programu EUROSTARS: Až 33 % nákladov na riešenie projektov z verejných zdrojov sa uhrádza (refunduje členských krajinám) zo strany EK prostredníctvom sekretariátu EUREKA. Návratnosť investícií okrem spomínanej refundácie z prostriedkov EK zabezpečuje aj samotná konštrukcia financovania, teda skutočnosť, že 50% nákladov na výskum je financovaných z verejných a 50 % z súkromných zdrojov.

Posun oproti roku 2012:

- v roku 2013 došlo k zvýšeniu počtu financovaných projektov.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- Druhé spoločné zasadnutie NPC/HLG EUREKA počas tureckého predsedníctva sa uskutočnilo v Kayseri v dňoch 5. 3. - 8. 3. 2013. Na zasadnutí bolo schválených 11 nových projektov, z ktorých jeden mal účastníka zo SR (E!7621 AMCUS – Ups Gabria, spol. s.r.o.),
- Prvé spoločné zasadnutie NPC/HLG EUREKA počas nórskeho predsedníctva sa uskutočnilo v Bruseli v dňoch 28.10. - 30. 10. 2013. Cieľom účasti bolo hlavne oboznámenie sa s novými prioritami a témami EUREKA v novom programovacom období 2014 – 2020 a získanie nových možností pre projekty EUREKA v SR. Na zasadnutí prebehla diskusia prítomných koordinátorov projektov k návrhom 44. projektov. Slovensko má účasť v projektoch koordinovaných Českou republikou E! 7624 – TREX z oblasti informačných technológií (vývoj nového európskeho systému pre plánovanie, optimalizáciu a monitorovanie mimoriadnych zásielok po železnici). Celkový objem finančných prostriedkov na riešenie tohto projektu je 860 tis. EUR. Dĺžka riešenia projektu bola stanovená na 46 mesiacov. Druhým projektom so slovenským riešiteľom koordinovaným Českou republikou je projekt E! 8747 NALS z oblasti medicíny (vývoj a príprava technológie nanovrstiev vo veterinárnej medicíne). Celkový objem finančných prostriedkov na riešenie tohto projektu je 820 tis. EUR. Dĺžka riešenia projektu bola stanovená na 46 mesiacov. Ďalší projekt so slovenským riešiteľom je projekt E! 8754 GreenTechEngine, koordinovaný Českou republikou. Projekt je z oblasti strojárstva (vývoj nového ekologického motora pre malé plavidlá). Celkový objem finančných prostriedkov je 830 tis. EURO. Dĺžka trvania riešenia projektu bola stanovená na 46 mesiacov. E!8753 INTELLANCE koordinovaný Českou republikou. Projekt je z oblasti informačných technológií (vývoj systému na monitorovanie budov). Celkový objem finančných prostriedkov je 1,35 mil. EUR. Dĺžka trvania projektu bola stanovená na 46 mesiacov.
- Na valnom zhromaždení bol schválený rozpočet na rok 2014. Členský príspevok SR na rok 2014 bol stanovený pomocou schváleného pravidla – na základe výšky HDP danej krajiny v piatich predchádzajúcich rokoch (2008, 2009, 2010, 2011 a 2012). Na základe tohto pravidla bol ročný členský príspevok Slovenskej republiky na rok 2014 určený vo výške 17 970,52 EUR. Bol schválený plán aktivít ESE na rok 2014.

Podpora projektov EUROSTARS z rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR v roku 2013 vo výške 152 226,38 EUR.

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR je aktuálne, okrem dosiahnutých výsledkov výskumu a vývoja a ich priameho zavedenia do praxe získava SR z EK formou refundácie späť 25% z vynaložených oprávnených nákladov, odporúčame pokračovať vo finančnej podpore.

ENIAC JU - Európsky technologický podnik ENIAC v rámci Európskej nanoelektronickej iniciatívy

Oficiálny názov: Eniac Joint Undertaking

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 2009

Popis zamerania: Aplikovaný výskum v oblasti rozvoja progresívnych mikro/nano-elektronických technológií a SMART systémov a ich aplikácií v oblasti lekárskej elektroniky a medicínskej techniky, návrhu a vývoja energeticky úsporných systémov, inteligentných elektrických rozvodných sietí, vývoja heteroštruktúrnych solárnych článkov.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- 1 vedecká práca v impaktovanom vedeckom časopise (2012 IF 1,8) (mimo SR),
- 1 vedecká práca v nerecenzovanom odbornom časopise (mimo SR),
- 13 vedeckých prác v zborníkoch z vedeckých konferencií (8 mimo SR a 5 v SR),
- publikované 3 vedecké práce v recenzovaných vedeckých časopisoch mimo impaktovaných,
- 1 VŠ učebnica,
- konferencie 4.ERG,
- uvedené publikácie svedčia o aktuálnosti a kvalite prezentovaných výsledkov vedeckej komunitiek.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- bola podaná patentová prihláška v rámci SR aj celosvetovo,
- bol vytvorený 1 prenosné multisenzorové zariadenie na diagnostiku psychického stresu s bezdrôtovým prenosom údajov. Vyvinutý prototyp v tvare prsteňa (pre snímanie na prste) má celkové rozmery aj s upevňovacími držiakmi na batériu 20×19 mm, pričom mikroelektródový systém sa nachádza na jeho vnútornej strane a ostatné elektronické časti DPS a batéria na vonkajšej strane,
- boli vyvolané 2 projekty VaV (APVV), predložené na financovanie zo štátneho rozpočtu SR a 3 projekty VaV, predložené v rámci medzinárodnej súťaže. (financovanie 1 projektu bolo schválené), (Hip-Hap a Patience),
- v úvode roka 2013 prebiehala záverečná validácia PMU obvodu (demonštrátora),
- boli realizované 2 medzinárodné patenty v SR, EU aj mimo EU,
- boli vytvorené 3 inovatívne prototypy (multi-komunikačný zberný bod s prepojením na internet, monitorovací prsteň s bezdrôtovým komunikačným prepojením na zberný bod, resp. mobilný telefón a inteligentné hodinky (smart-watch) pre bezdrôtové pripojenie k zbernému bodu, resp. mobilného telefónu),
- boli vytvorené 2 nové produkty Stressmonitor, Not a Watch (Smart Watch),
- bola vytvorená a overená technológia na výrobu miniaturizovaných antén podľa podaného patentu,
- všetky uvedené výsledky svedčia o inovatívnosti dosiahnutých riešení a o diverzifikácii mikro/nano-elektroniky do iných hospodárskych odvetví.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 3 diplomanti obhájili diplomové a 3 doktorandi obhájili dizertačné práce v súvislosti s účasťou SR v centre MVTS,
- boli vytvorené 3 postdoktorandské miesta, ktoré vznikli v súvislosti s účasťou SR v centre MVTS.

Členský príspevok SR v roku 2013: 0 EUR

Finančné zabezpečenie zo štátneho rozpočtu SR: 386 924 EUR

Posun oproti roku 2012:

- Na základe výsledkov z predchádzajúcej etapy boli dodané nové vzorky solárnych článkov na báze amorfného kremíka a-Si:H/c-Si a heteroštruktúry InGaN/GaN, ktoré vykazovali zlepšené parametre s účinnosťou nad 10%.
- Pri charakterizácii komplexných parametrov solárnych článkov boli aplikované nové prístupy a metódy merania parametrov, ktoré umožnia v ďalšej etape prípravu solárnych článkov s parametrami dosahujúcimi požadované vlastnosti stanovené v cieľoch projektu.
- Výsledky charakterizácie boli zaslané partnerom a boli vysoko hodnotené, pričom sú súčasťou pravidelných monitorovacích správ projektu ENIAC ERG.
- Bol finalizovaný inovatívny produkt merača stresu, ktorý bol vysoko hodnotený na záverečnom hodnotení projektu MAS.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- ERG- PTC & PCC meeting for the M18 Technical Review, Infineon Technologies AG, Munich, Germany, 4-5 February 2013 - Stretnutie riešiteľov pre vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov v jednotlivých pracovných skupinách a stanovenie cieľov pre ďalšie obdobie.
- M24 Internal Technical Review, 19-20 June 2013 in Catania, Italy- Stretnutie riešiteľov v rámci projektového balíka WP1 s názvom “ Innovative solar cells” zamerané na koordináciu úloh na základe dosiahnutých výsledkov a dohoda s partnermi o príprave nových vzoriek pre dosiahnutie stanovených parametrov.
- Finálny míting projektu MAS, pozitívne záverečné hodnotenie, ocenenie „merača stresu“ ako inovatívneho produktu.

Aktuálnosť členstva: Aktívna účasť SR na projektoch ENIAC je spolu s účasťou na projektoch v rámci iniciatívy EUREKA a programu EUROSTARS jednou z najvýznamnejších a najperspektívnejších foriem spolupráce v oblasti výskumu a vývoja a patrí k prioritám.

ARTEMIS JU - Spoločný podnik ARTEMIS

Rok zapojenia SR: 2011 (SR je pozorovateľ)

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 0

Spoločný podnik ARTEMIS ako inovačné verejno-súkromné partnerstvo so sídlom v Bruseli bol založený v decembri 2007 na obdobie do 31. decembra 2017.

Hlavným cieľom spoločného podniku je vývoj kľúčových technológií pre vstavané počítačové systémy v rôznych oblastiach použitia. Maximálna výška príspevku EÚ pre spoločný podnik ARTEMIS na pokrytie prevádzkových nákladov a výskumných činností je 420 mil. EUR, ktoré sa hradia z rozpočtu 7. RP. Združenie ARTEMISIA poskytne 30 mil. EUR na prevádzkové náklady, členské štáty spoločného podniku ARTEMIS poskytnú nepeňažné príspevky na prevádzkové náklady (uľahčením realizácie projektov) a finančné príspevky vo výške najmenej 1,8 násobku príspevku EÚ.

FCH JU (Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking) - Spoločný podnik pre palivové články a vodík

Rok zapojenia SR: 2008

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 3

Stručný popis materiálov a problematik preberaných na rokovaníach:

Ťažiskom rokovaní bola koncepcia s názvom „FCH JU in Horizon 2020“, úlohy skupiny zástupcov štátov FCH JU v rámci tejto koncepcie a problematika čistej energie v doprave a osvedčené postupy jej dosahovania. Ďalšou vážnou témou bola príprava zasadnutia k vypracovaniu pracovného programu na niekoľkoročné obdobie (Multi Annual Work Programme – MAWP).

Nie menej dôležitou problematikou bol pohľad priemyslu na budúcnosť zavádzania nových FCH JU technológií a problematika vodíkovej infraštruktúry pre dopravu (Hydrogen Infrastructure for Transport – HIT), ktorá má mimoriadny význam pre SR v oblasti rozvoja elektromobility.

Za prínos práce FCH JU možno považovať prijatie dôležitého koncepčného programu „FCH JU in Horizon 2020“, a s ním spojené úlohy pre skupinu zástupcov štátov FCH JU a úlohy členských štátov FCH JU a riešenie perspektívy výskumného zoskupenia v rámci FCH JU. Za prínos pre SR sa považuje riešenie konkrétnych otázok využiteľných v rozvoji elektromobility v SR a perspektívne programy zavádzania nových technológií FCH JU pre priemysel využiteľných v SR.

F4E (Fusion for Energy) - Jadrová syntéza pre energiu – Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy

Oficiálny názov: European Unions Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy

Sídlo: Brusel

Dátum vzniku členstva SR: 2007

Popis zamerania: Výstavba a vybudovanie komplexného výskumného centra ITER pre realizáciu experimentov, ktorých cieľom je optimalizácia technológie, komponentov, riadenia a odladenia podmienok potrebných pre prevádzku budúcich termonukleárnych elektrární. Projekt má ukázať, že jadrová syntéza môže vďaka svojim výhodám (ľahká dostupnosť veľkých zásob paliva, zásadná odlišnosť od tradičnej jadrovej energie, ktorá sa získava jadrovým štiepením, bezpečnosť, žiadne emisie CO₂) prispieť k dlhodobej stratégii v oblasti energetiky v celosvetovom meradle. Výskumné centrum sa stavia v Cadarache (Francúzsko).

Posun oproti roku 2012:

- Členstvo SR v spoločnom podniku F4E je povinné a je priamym dôsledkom členstva SR v Spoločenstve Euratom v rámci prístupovej zmluvy SR k EÚ (akt prijatý podľa Zmluvy Euratom a z toho vyplývajúci medzinárodný záväzok).
- **Spoločný podnik F4E nie je určený na plnenie výskumných či hospodárskych cieľov, ale na riadenie účasti Euratomu na medzinárodnom výskumnom projekte verejného záujmu.**

- Správna rada, v ktorej má zastúpenie každý ČŠ EÚ-27, len zodpovedá za dohľad nad spoločným podnikom pri plnení jeho cieľov, vydáva odporúčania a prijíma rozhodnutia o všetkých otázkach a záležitostiach alebo problémoch v rámci pôsobnosti stanov uvedených pod bodmi čl.6 odsek 3., písmeno a) – r) dokumentu : “Rozhodnutie Rady z 27.3.2007” uverejnenom v Úradnom vestníku EÚ dňa 30.3.2007 pod č. L 90 (str. 58-72).

ZPC uskutočnené v roku 2013 a ich zhodnotenie:

- Účasť na 27. zasadnutí – 25.-27.6.2013, Barcelona
- Účasť na 28. zasadnutí – 9.-12.12.2013, Barcelona

Zástupca SR sa zúčastnil na oboch zasadnutiach. MŠVVaŠ SR, sekcia vedy a techniky a sekcia medzinárodnej spolupráce, boli o výsledkoch rokovaní Správnej rady informované formou správ zo služobnej cesty (19.8. a 16.12.)

Správna rada F4E (GB) na oboch zasadnutiach vzala na vedomie správy svojho predsedu, predsedov výborov ExCo, AC, TAP, Euratomu ako aj vnútorného auditu. Riaditeľ F4E informoval o stave v realizácii a pláne hlavných kontraktov v rokoch 2013-2014.

GB na svojom 27. zasadnutí schválila výročnú správu a ročnú uzávierku F4E za rok 2012 a úpravu pracovného plánu a rozpočtu na rok 2013. Rozhodla, že odhadovaná výška nákladov v konštrukčnej fáze ITER-u má ostať na úrovni 6600 MEUR. Schválila niekoľko zmien v štatútoch F4E ako aj GB a odsúhlasila pravidlá ochrany duševného vlastníctva ako aj dokument o priemyselnej politike F4E a plán personálnej politiky na roky 2014-2016. Vzala na vedomie ročnú hodnotiacu správu F4E (vykonanú spoločnosťou Deloitte) a výsledky výskumnej štúdie firmy Ernst & Young pre Európsky parlament. Menovala sa personálnym otázkam - obnovila funkcie predsedov a podpredsedov ExCo, AFC, TAP. Menovala niekoľko nových členov do výborov a vytvorila rezervný zoznam členov pre výbor TAP. GB na svojom 28. zasadnutí schválila druhú úpravu pracovného plánu a rozpočtu na rok 2013. Vzala na vedomie správu o stave projektov v rámci Širšieho prístupu. Schválila plán projektu a odhadu zdrojov. Schválila niekoľko zmien v štatútoch F4E ako aj GB a diskutovala otvorené otázky v oblasti personálnej politiky. Predĺžila členstvo funkcie predsedov a podpredsedov ExCo, AFC, AC, TAP. Menovala niekoľko nových členov ExCo a Interného auditu a vytvorila rezervný zoznam členov ExCo. Zaoberala sa aj situáciou ohľadne stáleho sídla F4E.

Členský príspevok SR: 16.200,- EUR

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR je povinné, je priamym dôsledkom členstva SR v Spoločenstve Euratom v rámci prístupovej zmluvy SR k EÚ. Finančná podpora je potrebná.

ESA - Európska vesmírna agentúra

Oficiálny názov: European Space Agency

Sídlo: Paríž, Francúzsko

Dátum vzniku členstva SR: SR je pozorovateľ

Popis zamerania: Vývoj kozmických technológií a výskum vesmíru

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 19

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

Programová rada pre navigáciu/Programme Board on Satellite Navigation PB-NAV: EK poverila ESA dohľadom nad stavbou európskych vesmírnych navigačných systémov.

Výbor medzinárodných vzťahov/International Relations Committee IRC: prerokovanie globálneho vývoja v oblasti vesmír, trendov/aktivít s dopadom na vesmírny sektor v Európe, aktivity ESA v medzinárodnej oblasti pre 2014, oboznámenie sa s aktuálnym stavom spolupráce Európskych spolupracujúcich štátov a nečlenských štátov.

Výbor PECS (Plan for European Cooperating States): prerokovali jednotlivé projekty krajín PECS.

Rada ESA: na programe boli dlhodobé plány ESA na 2014-2023, zhodnotenie aktivít ESA, zefektívnenie vzťahov EÚ-ESA - ich štruktúry a inštitucionalizácie.

Stretnutie Generálneho riaditeľa ESA s 9 štátmi EÚ, ktoré nie sú členmi ESA. SR a ESA sa dohodli, že SR začne pripravovať hodnotenie potenciálu slovenského priemyslu a výskumných inštitúcií pre účasť v programoch ESA (1. a 2. kolo) ako aj rokovania o zmluve ECS.

Pracovná skupina Vesmír v Rade EÚ/Space Working Party: prerokovávanie novelizácie „Nariadenia“ k programu COPERNICUS/GMES (monitorovací program pozorovania Zeme – životné prostredie/bezpečnosť), financovanie „Space Surveillance and Tracking“ v rámci Horizont 2020, príprava na Rady ministrov pre konkurencieschopnosť COMPET.

Expertná skupina pre vesmírnu politiku “Space Policy Expert Group“: hľadanie spôsobov čo najefektívnejšej spolupráce a inštitucionalizácie vzťahov EÚ-ESA (30.10. Brusel).

Členovia a pozorovatelia príspevkovej organizácie ESA “Eurisy“: platforma na rozvoj medzinárodnej vesmírnej komunity. Transfer know-how k vytváraniu domácej vesmírnej politiky SR.

Posun oproti roku 2012:

- V marci 2013 požiadala SR listom ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR generálneho riaditeľa ESA o uzatvorenie zmluvy European Cooperating State Agreement „ECS“ a projektového plánu PECS.
- V nadväznosti na tento list sa v máji 2013 v Bratislave uskutočnilo úvodné rokovanie, na ktorom delegácia ESA podrobne predstavila právny rámec zmluvy ECS a mechanizmus formulovania projektového plánu PECS.
- Dňa 23.5.2013 bola v Bratislave zorganizovaná konferencia „Využívanie satelitných služieb pre rast malých a stredných podnikov“- informovanie slovenských firiem o možnostiach využívať služby existujúcej satelitnej siete na zlepšenie svojej obchodnej činnosti; identifikácia vhodných programov ESA, ktoré by umožnili rozšírenie zapojenia slovenských firiem do výziev EÚ v oblasti SPACE (napr. program EGEP – European GNSS Evolution Programme).
- V druhej polovici 2013 sa uskutočnilo prvé kolo hodnotenia potenciálu priemyselných a výskumno-vývojových organizácií SR pre ich účasť v programoch ESA, ktorého sa zúčastnilo cca. 80 organizácií. Prieskum zorganizovalo MŠVVaŠ SR formou elektronického dotazníka, v ktorom respondenti uvádzali aj svoju kvalifikáciu v jednotlivých technologických doménach kozmických technológií podľa klasifikácie ESA (tzv. „ESA technology tree“). Prieskumu sa zúčastnili viaceré ústavy Slovenskej akadémie vied, univerzity, štátne inštitúcie i súkromné firmy, poukázal na pomerne

vysokú pripravenosť slovenských výskumno-vývojových organizácií pre účasť v programoch ESA, a to najmä v technológiách zameraných na softvér vesmírnych systémov, systémy palubných dát, mechanizmy a tribológiu, rádiových frekvenčné užitočné náklady a systémy, materiály a procesy, kvalitu, spoľahlivosť a bezpečnosť, fyzikálne vedy a vedy o živote, elektromagnetické technológie a techniky, návrhy systému a verifikáciu a ďalšie. Momentálne prebieha 2. kolo.

- V druhej polovici 2013 prebiehali podrobnejšie rokovania o znení zmluvy ECS. Právne oddelenie MŠVVaŠ SR a Medzinárodnoprávny odbor MZVaEZ SR predbežne spripomienkovali dohodu ECS, ktorá bola následne spripomienkovaná spoločne s právnym oddelením ESA a oddelením pre medzinárodné vzťahy a implementáciu PECS v decembri 2013 v Paríži. Táto verzia dohody bude sa predkladať s vypracovaným informačným materiálom na PPK, MPK a do vlády SR, aby sa následne začal ratifikačný proces. Podľa klasifikácie medzinárodných zmlúv ide o prezidentský typ zmluvy, keďže k nadobudnutiu platnosti sú nevyhnutné 3 úkony: podpis ministra školstva SR, súhlas Národnej rady SR a ratifikácia prezidentom SR. Podpis tejto dohody a technický audit ESA musia prebiehať paralelne. Táto dohoda vytvára podmienky pre napĺňanie strategických cieľov Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR, ako aj viacerých jej čiastkových cieľov a opatrení a je v súlade s výskumno-vývojovými ako aj technologickými prioritami.

COST – Európska spolupráca vo vede

Oficiálny názov: European Cooperation in Science and Technology

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 1991

Popis zamerania: Program COST je nástroj pre európsku spoluprácu vo vede a technológiách umožňujúci koordináciu národne financovaného výskumu európskej úrovne. Spolu s programom EUREKA a európskymi rámcovými programami je jedným z troch pilierov podpory európskeho výskumného priestoru. COST podporuje mobilitu výskumníkov a excelenciu predkonkurenčného výskumu v rámci Európy a v celosvetovom meradle v nasledujúcich oblastiach:

- Biomedicína a molekulárne biovedy,
- Výživa a poľnohospodárstvo,
- Lesy, ich produkty a služby,
- Materiály, fyzika a nanovedy,
- Chémia a molekulárne vedy a technika,
- Vedy o zemskom systéme a riadenie životného prostredia,
- Informačné a komunikačné technológie,
- Doprava a rozvoj urbanizmu,
- Jednotlivci, spoločnosti, kultúry a zdravie.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 51 publikácií v impaktovaných časopisoch, 299 citácií podľa SCI, 17 vedeckých prác publikovaných v recenzovaných časopisoch mimo impaktovaných, 5 monografií, 41 publikácií z vedeckých konferencií, 12 publikácií v recenzovaných zborníkoch, 2 VŠ učebnice a 1 VŠ pomôcka.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska je nie priamy ale skôr cez akumuláciu poznatkov, ktoré riešitelia akcií programu COST získajú aktívnou účasťou na riadiacich výboroch akcií, konferenciách a pracovných seminároch organizovaných v rámci jednotlivých akcií a transferom týchto získaných znalostí do riešenia projektov podporujúcich agentúrami podporujúcich vedu, výskum a vzdelávanie v SR a využívajú sa aj le aj pre spoluprácu akademických inštitúcií s praxou.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 26 diplomantov, 26 PhD. študentov zapojených v rámci riešenia doktorandských prác do účasti SR v COST,
- usporiadané štyri konferencie s počtom účastníkov 292, 69 prednesených príspevkov, 11 tlačových výstupov.

Členský príspevok SR v roku 2013: 0 EUR

Posun oproti roku 2012:

- Počet akcií, v ktorých sa Slovensko zúčastňovalo v tomto roku sa zväčšil o 20 a o 6 v tzv. „Stand By“ akciách, čo predstavuje nárast o približne 20 percent.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

Účasť na zasadnutiach CSO, kde sa prerokovávali zásadné otázky transformácie programu COST v súvislosti s prechodom na financovanie z programu HORIZON 2020

Aktuálnosť členstva: Aktívne členstvo SR so značnými prínosmi bez potreby financovania z rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR.

EMBC – Európska molekulárno – biologická konferencia

Oficiálny názov: European Molecular Biology Conference

Sídlo: Heidelberg, Nemecko

Dátum vzniku členstva SR: 2007

Popis zamerania: Európska konferencia pre molekulárnu biológiu je medzivládna organizácia, ktorá svoje aktivity sústreďuje na podporu medzinárodného výskumu v oblasti molekulárnej biológie a príbuzných vedných odboroch. História jej vzniku siaha do roku 1969, kedy 12 zakladateľských štátov po vzore CERN uzavrelo medzi sebou základnú dohodu o vytvorení. V súčasnosti členské príspevky 27 krajín do EMBC podporujú a financujú aktivity tzv. *Všeobecného programu*, ktorý musí byť schválený všetkými členskými štátmi EMBC.

Všeobecný program EMBC v sebe okrem iného zahŕňa:

- EMBO študijné programy,
- EMBO programy kurzov a workshopov,
- EMBO program mladých vedcov,
- EMBO program vedných politik.

Prínosy členstva:

V kategórii 3: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- v rámci vzdelávania v oblasti molekulárnej biológie bolo touto organizáciou zorganizovaných 32 praktických kurzov, 18 workshopov, 26 konferencií, 5 lektorských kurzov a 4 sympózia,
- finančná a organizačná podpora 2 doktorandov, ktorí využili akcie EMBO.

Členský príspevok SR v roku 2013: 78 406 EUR

Posun oproti roku 2012:

- SR vďaka členstvu v EMBC pristúpila k rokovaniam o perspektívnom členstve v medzinárodnej organizácii European Molecular Biology Laboratory, ktorá patrí k popredným svetovým lídrom v oblasti výskumu živých vied.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- EMBC zasadá spravidla dvakrát ročne, pričom k najpodstatnejšej téme na rokovaní možno v roku 2013 zaradiť najmä schvaľovanie novej indikatívnej schémy výpočtu príspevkov členských štátov.

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v EMBC je aktuálne, je však potrebné aktívnejšie využívať možnosti, ktoré členstvo ponúka.

EFNIL – Európska federácia inštitúcií pre materinský jazyk

Oficiálny názov: European Federation of National Institutions for Language

Sídlo: Mannheim, Nemecko

Dátum vzniku členstva SR: 2008

Popis zamerania: EFNIL predstavuje prestížne spoločenstvo akademických a centrálnych jazykových inštitúcií, ktoré sa venujú výskumu, dokumentácii a kultivovaniu úradného jazyka, resp. úradných jazykov v štátoch Európskej únie. Jeho cieľom je zisťovanie a výmena informácií dôležitých pre jazykovú politiku EÚ i podpora európskej jazykovej rozmanitosti, ako aj individuálnej viacjazyčnosti. Výročné zasadanie sa koná zakaždým v niektorej inej európskej metropole. V r. 2012 sa konala už 10. konferencia s témou Úloha jazykovej výchovy vo vytváraní viacjazyčnej Európy.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 7 publikácií v recenzovaných vedeckých zborníkoch, 3 vedecké monografie
- v roku 2013 JULŠ SAV pokračoval v rozpracúvaní projektu agentúry VEGA s názvom Jazyková situácia a jazyková politika na Slovensku v európskom kontexte, v rámci ktorého sa na Slovensku pripravuje konferencia s rovnomeným názvom.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 6 PhD. Študentov,
- semináre z modernej lingvistiky, medzinárodná vedecká konferencia Preklad a tlmočenie v Európe a Lexikálne výzvy vo viacjazyčnej Európe.

Členský príspevok SR v roku 2013: 3 000 EUR

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

Hlavnou uskutočnenou ZPC bolo 10. výročie zasadnutia EFNILu, ktoré sa konalo v dňoch 26.-29. septembra 2013 vo Vilniuse.

Aktuálnosť členstva: Členstvo SR v EFNIL a spolupráca na projekte v oblasti jazykovej politiky je aktuálna.

Celkový prehľad platieb členských príspevkov do medzinárodných organizácií a centier výskumu a vývoja v roku 2013 sa nachádza v Tabuľke č. 4.

Tab. 4: Platby členských príspevkov do medzinárodných organizácií VaV v roku 2013

Názov medzinárodnej organizácie	Výška členských príspevkov (v CHF, USD, EUR)
<i>CERN</i>	5 472 250,00 CHF (4 436 790,27 EUR)
<i>SUJV Dubna</i>	2 687 700,00 USD (2 045 707,19 EUR)
<i>XFEL</i>	2 047 500,00 EUR
<i>ESRF</i> (Konz. CENTRALSYNC)	290 253,58 EUR
<i>EMBC</i>	78 406,00 EUR
<i>IIR</i>	9 440,00 EUR
<i>EUREKA</i>	16 526,40 EUR
<i>EGI</i>	10 852,00 EUR
<i>ITER</i>	16 200,00 EUR
<i>ILL (Konzorcium CENI)</i>	162 365,00 EUR
<i>ICGEB</i>	10 400,00 USD (7 622,96 EUR)
<i>EFNIL</i>	3 000,00 EUR
<i>SPOLU</i>	9 124 663,40 EUR

Celkový prehľad poskytnutých finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR (mimo členských príspevkov) v roku 2013 sa nachádza v Tabuľke č. 5.

Tab. 5: Poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu SR (mimo členských príspevkov) v roku 2013

Názov medzinárodnej organizácie	Poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR v roku 2013 (v EUR)
<i>CERN</i>	733 790,00 EUR
<i>EUROSTARS</i>	152 226,38 EUR
<i>ENIAC</i>	386 924,00 EUR
<i>ESS</i>	196 075,36 EUR
<i>SPOLU</i>	1 469 015,74 EUR

Informácia o účasti SR v medzinárodných a európskych aktivitách koordinačného charakteru v roku 2012

JRC (Joint Research Centre) - Spojené výskumné centrum

Rok zapojenia SR: 2006

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 3

Stručný popis problematík riešených v roku 2013:

JRC spolupracuje so slovenskými výskumnými organizáciami v:

- **9 projektoch 7RP** v témach ako: riadenie ťažkých havárií, monitorovanie biodiverzity, využívanie pôdy a európske lesné ekosystémy, riadenie rizika v priemyselných systémoch, nanočastice, digitálny obsah a jazyky,
- **10 dohôd o spolupráci** v témach ako: mimoriadne udalosti v nukleárnej oblasti, výmena rádiologických údajov, prevencia proti záplavám, sladkovodný výskum, metrológia v chémii, vedecká podpora Dunajskej stratégie,
- **22 vedeckých sietí** v témach ako: toxické substancie, colné postupy pre chemické látky, výkon paliva, materiály v styku s potravinami, biocídne látky, klasifikácia chemikálií, monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí, techniky štandardizácie neutrónov, kvalita ovzdušia.

Najviac spoločných aktivít s JRC má zo slovenských organizácií SHMÚ, MH SR, Slovenský metrologický ústav, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica. Za roky 2008 – 2012 boli v oblasti publikovania v karentovaných časopisoch vyplývajúcich zo spolupráce s JRC najúspešnejšie STU v Bratislave a SPU v Nitre. V JRC je zamestnaných 11 Slovákov.

ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) - Európske strategické fórum výskumných infraštruktúr

Rok zapojenia SR: 2004

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 4

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Misiou ESFRI je podporovať koherentný a strategický prístup v politike budovania výskumnej a vývojovej infraštruktúry v Európe, ako aj čeliť multilaterálnym aktivitám vedúcim k lepšiemu využitiu a efektívnejšiemu vývoju výskumnej infraštruktúry na európskej úrovni. ESFRI je strategickým nástrojom Rady Európy pre rozvoj medzinárodnej vedeckej spolupráce v EÚ a pre posilnenie jej vplyvu vo svetovom konkurenčnom prostredí.

Jednou z najdôležitejších tém, ktorá rezonovala na všetkých plenárnych zasadnutiach bola problematika **nedostatočnej implementácie projektov ESFRI Roadmap**. Napriek jednoznačnému pozitívnemu odporúčaní pracovnej skupiny pre stratégiu (Strategy WG) okamžite zahájiť implementáciu schválených projektov, nedarí sa tento zámer naplniť. Preto v súlade s programom Horizont 2020 je cieľom zahájiť implementáciu 60% projektov ESFRI Roadmap do roku 2015.

Akčný plán ESFRI schválený v roku 2012 naďalej pozostáva z implementácie týchto krokov:

- vývoj metodológie pre pan-Európske výskumné infraštruktúry, ktorá by mohla byť využitá pre tvorbu národných a regionálnych infraštruktúr,
- posilnenie spolupráce medzi Joint Programming Initiatives a výskumnými infraštruktúrami,
- posilnenie spolupráce s priemyslom,

- rozšírenie možností pre výchovu mladých vedcov,
- venovať pozornosť socio-ekonomickému aspektu výskumných infraštruktúr,
- podporovať regionálnu spoluprácu, stimulovať posilnenie medzinárodnej spolupráce.

ERAC (European Research Area Committee) – Výbor EK pre európsky výskumný priestor

Rok zapojenia SR: 2010

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 5

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Výbor EK pre európsky výskumný priestor (ERAC) prijíma stanoviská k relevantným dokumentom EK v oblasti vedy, techniky a inovácií ešte pred ich schválením EK.

V roku 2013 delegáti ERACu prerokovali a predkladali stanoviská k viacerým dokumentom – Hodnotenie stavu implementácie Inovačnej únie 2020, Ročný prieskum rastu, Spoločný strategický rámec. Na rokovaníach prebiehali diskusie k európskemu semestru, k monitoringu Európskeho výskumného priestoru a k verejno-súkromným partnerstvám v Horizonte 2020.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- ERAC navrhol nové indikátory na meranie inovačných výstupov v EÚ a zriadil ad-hoc pracovnú skupinu pre hodnotenie európskeho semestra a monitorovanie ERA,
- V roku 2013 bolo jedno rokovanie uskutočnené formou tzv. mutual learning, na ktorom sa hodnotili Národné programy reforiem jednotlivých členských štátov EÚ a prijali sa odporúčania v tejto oblasti.

The Science for Peace and Security Program NATO

Rok zapojenia SR: 2004

Sídlo: Brusel, Belgicko

Popis zamerania: NATO samotné je vojensko-politickou alianciou, nie vedeckou organizáciou. V rámci civilného rozpočtu NATO je financovaný program Science for Peace and Security (SPS), ktorý je okrem iného zameraný aj na rozvoj spolupráce medzi vedeckými a výskumnými inštitúciami v členských krajinách s podobnými inštitúciami v krajinách, ktoré sú partnermi NATO. Predpokladom finančnej podpory navrhovaných vedeckých a výskumných projektov z programu SPS je ich relevantnosť z hľadiska bezpečnosti a partnerskej spolupráce NATO. V priebehu roka 2013 sa zmenilo zameranie programu SPS, podporované projekty už nemusia mať výhradne vedecký charakter, dôležitejšími kritériami sú ich prínos z hľadiska bezpečnosti a prínos pre spoluprácu NATO s partnerskými krajinami.

Prínosy členstva:

V kategórii 1: „Posunutie hraníc poznania“

- Príprava Manuálu pre identifikáciu a predbežné environmentálne zhodnotenie vojenských území po sovietskej armáde v Mongolsku,
- Príprava vedeckej štúdie „McEliece PKC Calculator“,
- Príprava a publikácia vedeckej štúdie „A new approach towards the Golomb-Welch Conjecture“ vo vedeckom časopise European Journal of Combinatorics 38.

V kategórii 2: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

Z programu SPS, ktorého celkový rozpočet bol v roku 2013 12 085 000 Eur boli v tomto roku podporené nasledujúce vedecké projekty s účasťou SR:

Projekt č. 1. Establish the Geo-Database on ecological health of the military sites

- realizátorom projektu za SR je Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)
- celkový rozpočet projektu na r. 2013 – 2015 financovaný z NATO je 199 000 Eur , z toho pre SAŽP 36 800 Eur. K 31.12.2013 bolo vyčerpaných 34 000 Eur, z toho pre SAŽP 8 500 Eur,
- hlavným cieľom je vytvorenie chýbajúcej geologickej databázy vojenských areálov na území Mongolska s informáciami týkajúcimi sa ich prípadného negatívneho vplyvu na životné prostredie v jednotlivých dotknutých územiach.

Projekt č. 2. Secure Implementation of Post-Quantum Cryptography

- realizátorom projektu za SR je Ústav informatiky a matematiky Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (ÚIM FEI STU)
- celkový rozpočet projektu na r. 2013 – 2015 financovaný z NATO je 296 000 Eur, z toho pre ÚIM FEI STU 37 500 Eur. K 31.12.2013 bolo vyčerpaných 2 297 Eur, z toho pre ÚIM FEI STU 0 Eur.
- projekt skúma dizajn a implementáciu kryptografických schém pre autentifikáciu a asymetrické šifrovanie v post-quantovej zostave. Jeho cieľom je nájsť také implementácie, ktoré dokážu odolať špecifickým typom kybernetických útokov.

V kategórii 3: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizáciu výstupov VaV, mobility“

- príprava posteru o mongolsko-slovenskom projekte a jeho prezentácia na 6 konferenciách, 2 seminároch a 1 výstave,
- vytvorenie internetovej stránky projektu Establish the Geo-Database on ecological health of military sites,
- vytvorenie internetovej stránky projektu Secure implementation of post-quantum cryptography.

Porovnanie s rokom 2012:

- v roku 2012 boli v rámci programu NATO SPS realizované 3 projekty s účasťou slovenských subjektov
- v roku 2013 boli realizované taktiež 3 projekty s účasťou subjektov zo SR – z toho 2 vyššie uvedené projekty vedeckého charakteru a 1 projekt nevedeckého charakteru – zameraný na výcvik expertov irackej armády na likvidáciu výbušnín v zariadeniach SR.

V roku 2013 boli z programu SPS podporené projekty s účasťou SR celkovou sumou 181 000 Eur.

Uskutočnené najdôležitejšie ZPC a ich zhodnotenie:

Projekt č. 1: Služobná cesta expertov SAŽP do Mongolska (25.2. – 2.3.2013)

Projekt č. 2: Účasť spolupredkladateľov projektu (za ÚIM FEI STU prof. O. Grošek) na úvodnom stretnutí k projektu na Tel Avivskej Univerzite v Izraeli (8. – 11.12.2013)

Finančné zabezpečenie zo štátneho rozpočtu SR:

Projekt č. 1: Stála delegácia SR pri NATO nedisponuje údajmi o spolufinancovaní projektu zo štátneho rozpočtu v roku 2013.

Projekt č. 2: počas 1. roka implementácie projektu (informácie k 20.04.2014) bol projekt spolufinancovaný z rozpočtu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave sumou vo výške 22 019 Eur, z toho platy výskumníkov tvorili 17 029 Eur, vybavenie 2 390 Eur a ďalšie náklady 1 474 Eur.

OECD - Pracovná skupina NESTI (National Experts on Science and Technology Indicators)

Rok zapojenia SR: 1993

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 1

Stručný popis materiálov a problematik preberaných na rokovaníach:

Za účelom zlepšenia praktík merania výskumu a vývoja a zlepšenia medzinárodnej porovnateľnosti sa pristúpilo k revízii Frascati manuálu (manuál na meranie výskumu a vývoja) (FM), ktorému bola venovaná hlavná pozornosť.

V ďalších častiach sa pojednávalo:

- dostupnosti a využívaní mikro - údajov VV pre dopadové analýzy,
- práci na vývoji nových bibliometrických ukazovateľov,
- úsilí merania verejných postojov a chápania vedy,
- návrhu zavedenia zberu údajov o výskume a vývoji v oblasti nanotechnológií v podobnom dotazníku ako za biotechnológie,
- výstupoch z druhého kola zberu dát založených na údajoch GBAORD (výdavky ŠR na VV) mimo bežného zberu údajov podľa sociálno – ekonomických cieľov,
- zbere nových údajov, týkajúcich sa nepriamej podpory VV (daňové stimuly VV),
- vývoji usmernení pre meranie inovácií vo verejnom sektore,
- výsledkoch štatistiky o kariérom postupe držiteľov doktorátov a ich mobilite (CDH) ako aj o návrhu nového zberu CDH,
- súčasnom procese zberu dát o VV a stave databáz VV v rámci OECD a ich vylepšení, návrh na zjednodušenie a zlepšenie kvality dát atď.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- Na tohtoročnom zasadnutí bol odštartovaný proces revízie FM, ktorého posledná revízia sa uskutočnila v roku 2002.
- V rámci rokovania boli odsúhlasené ciele, manažovanie, časový a pracovný plán revízie. Súčasne boli identifikované tematické okruhy, ktoré budú predmetom revízie FM so zapojenosťou jednotlivých krajín.
- Delegáti boli počas roka nápomocní pri revízii FM poskytovaním svojich skúseností a vyplňaním relevantných dotazníkov v rámci odsúhlasených tematických okruhov.

Posun oproti roku 2012:

- Na rokovaní boli získané informácie o najnovších trendoch vývoja štatistiky výskumu, vývoja a inovácií v medzinárodnom meradle. Prerokovali sa materiály na zlepšenie merania výskumu a vývoja, inovácií a ľudských zdrojov v oblasti vedy a techniky v rámci krajín OECD. SR má možnosť prostredníctvom pripomienkovania materiálov, vyplňania dotazníkov, aktívnej účasti v pracovných skupinách a pod. ovplyvňovať medzinárodnú štatistiku výskumu, vývoja a inovácií. Poskytovaním údajov o výskume, vývoji a inováciách do databáz či publikácií OECD v zmysle usmernení OECD prispieva k zabezpečeniu medzinárodnej porovnateľnosti údajov.

- Odporúčania pracovnej skupiny NESTI sú pravidelne implementované aj na podmienky SR predovšetkým pri harmonizácii štatistických zisťovaní výskumu, vývoja a inovácií, spôsobov získavania a využitia výsledkov štatistických zisťovaní.

OECD - Pracovná skupina TIP (národní experti pre inovačné technológie) v rámci Výboru pre vednú a technickú politiku (CSTP - Committee for Scientific and Technological Policy)

Rok zapojenia SR: 1993

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: 2

Stručný popis materiálov a problematik preberaných na rokovaníach:

- OECD v spolupráci so Svetovou bankou spracováva projekt na tvorbu Innovation Policy platformy (IPP), ktorá bude zhromažďovať dokumentáciu v rámci spolupráce rôznych súčastí OECD, Svetovej banky, národných a iných materiálov a transformovať ich do strategickej inteligentnej inovačnej politiky. To umožní IPP vytvoriť podmienky na hodnotenie navrhovanej politiky tým, že sa poskytnú webové infraštruktúry zdrojov a zabezpečí poradenstvo zamerané na uľahčenie učenia sa a získavania skúseností v súvislosti s inovačnou politikou. Mala by tiež umožniť krajinám na mieru spracovať riešenie inovačnej politiky pri využití state-of-the-art informácií týkajúcich sa tvorby inovačnej politiky, vrátane štatistických údajov, prípadových štúdií a inštruktáží. Rokovania pracovnej skupiny pre inovačnú a technickú politiku sa uskutočnilo v roku 2013 za účasti zástupcu SR dvakrát.

Najdôležitejšie uskutočnené ZPC a ich zhodnotenie:

- Prvé stretnutie iniciovalo diskusiu o Globálnej stratégii, reštrukturalizácii CSTP OECD, revízii Franscati manuálu pre výskum a vývoj a Verejno/súkromnému partnerstvu v oblasti vedy, techniky a priemyslu.
- Druhé rokovanie bolo venované najmä problematike Strategického verejno-súkromného partnerstva vo vede, technike a inováciách.

Pracovná skupina štatistických korešpondentov Helsinskej skupiny EK

Rok zapojenia SR: 2001

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2013: -

Stručný popis materiálov a problematik preberaných na rokovaníach:

- V marci 2013 bola vydaná publikácia EK „*She Figures 2012*“, ktorá je štvrtou publikáciou (nasledujúcou po *She Figures 2003, 2006 a 2009*) kľúčového súboru indikátorov, ktoré sú dôležité pre správne pochopenie situácie žien vo vede.
- *She Figures* poskytujú štatistiku o ženách vo vede od tretieho stupňa vysokoškolského vzdelávania až po trh práce. Zber dát sa uskutočňuje každé tri roky prostredníctvom EK a skupiny štatistických korešpondentov Helsinskej skupiny.
- Predmetná publikácia je výstupom rokovaní uskutočnených v rokoch 2011 a 2012. V roku 2013 sa nekonalo rokovanie pracovnej skupiny. Ďalšie zasadnutie sa predpokladá v druhej polovici roku 2014.

Záver

Návrhy opatrení pre zvýšenie využiteľnosti členstva SR v MVTS

Dvojstranná medzinárodná vedecko-technická spolupráca:

- podporovať existujúcu dvojstrannú medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu prostredníctvom **23** podpísaných bilaterálnych medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci zameraných na financovanie spoločných mobilitných projektov v oblasti výskumu a vývoja;
- pripraviť v spolupráci s **Českou republikou** nové formy spolupráce smerom k menšiemu počtu strategických projektov a rozpracovať 3 pilotné projekty v rámci 3 prioritných oblastí obojstranného záujmu;
- zriadiť v spolupráci s **Tureckom** Spoločnú komisiu na podporu slovensko-tureckej vedecko-technickej spolupráce; pripraviť spoločnú Dohodu medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Tureckej republiky o vedecko-technickej spolupráci ako aj zriadiť Slovensko – turecké centrum pre rozvoj vedy, inovácií, nových technológií a obchod v Istanbule;
- rozvinúť v rámci nadchádzajúceho predsedníctva SR vo V4 dlhodobú strategickú vedecko-technickú spoluprácu s **USA** s cieľom zorganizovania okrúhleho stola za účasti ministrov V4 zodpovedných za vedu a výskum a zástupcov USA;
- pripraviť vyhlásenie verejnej výzvy na predkladanie návrhov projektov v spolupráci s **Čínskou ľudovou republikou** s cieľom podpory výskumného projektu zameraného na tematické priority vedy a techniky v zmysle Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky;
- prehĺbiť spoluprácu v oblasti vedecko-technickej spolupráce medzi slovenskými a organizáciami v **Kórejskej republike**, najmä prostredníctvom podpory bilaterálnych vedecko-technických projektov vo vybraných oblastiach vedy a techniky, mobility odborníkov a vedcov, výmeny vedecko-technických informácií a dokumentov, organizácie vedecko-technických konferencií, sympózií, seminárov a výstav, či výmeny výsledkov vedecko-technickej činnosti a ich spoločnej komercializácie;
- zintenzívniť rokovania smerujúce k rozvoju vzájomnej spolupráce s **Izraelom**;
- priebežne zabezpečovať vyhlásenie verejných výziev na predkladanie projektov s vybranými krajinami (**Rakúsko, Portugalsko, Litva, Rumunsko, Čína, Poľsko, Taliansko**);
- predložiť dohodu o vedecko-technickej spolupráci s **Tunisom** na rokovanie vlády SR;

- pokračovať v rokovaní **Čiernou horou** za účelom podpisu dohody o spolupráci v oblasti vedy a techniky;
- nadviazať rokovania s **Macedónskou republikou** v oblasti vedy, výskumu a inovácií;
- zabezpečiť podpis schválenej dohody o vedecko-technickej spolupráci s **Argentínou**.

Mnohostranná vedecko-technická spolupráca:

- z hľadiska prínosov pre Slovenskú republiku **je žiaduce zotrvať v medzinárodných organizáciách a centrách výskumu a vývoja**, ktorých je Slovenská republika v súčasnosti členom;
- rozhodujúce je členstvo SR vo veľkých európskych výskumných infraštruktúrach **ako CERN, European XFEL, SÚJV Dubna, ESRF – CENTRALSYNC, ILL 20/20 - CENI, EGI** a účasť v európskych projektových iniciatívach **EUREKA, EUROSTARS I** a v budúcom programovacom období 2014-2020 **EUROSTARS II**, v projektových iniciatívach **COST, ENIAC**;
- aktívne sa zapájať do európskych koordinačných aktivít v oblasti výskumu a vývoja, kde sa neplatí členský príspevok, ako sú **ESFRI, JRC, výbor EK ERAC, výbory a pracovné skupiny OECD a EK**;
- pokračovať v prístupovom procese SR do **ESA**, pričom uzatvorenie zmluvy ECS sa predpokladá do konca roka 2014, podpis Charty PECS sa musí zrealizovať do max. 1 roka od podpisu Zmluvy ECS;
- zamerať sa v nadchádzajúcom období v spolupráci s **EMBL** na také aktivity, ktoré napomôžu zvyšovať povedomie a zviditeľnenie EMBL vo vnútroštátnej vedeckej obci;
- posilniť spoluprácu v rámci Programu civilnej vedeckej spolupráce **NATO** (*The Science for Peace and Security Program*) a zvýšiť jeho popularizáciu;
- udržať si status disciplinovaného členského štátu, ktorý si uhradza finančné záväzky v stanovených termínoch.